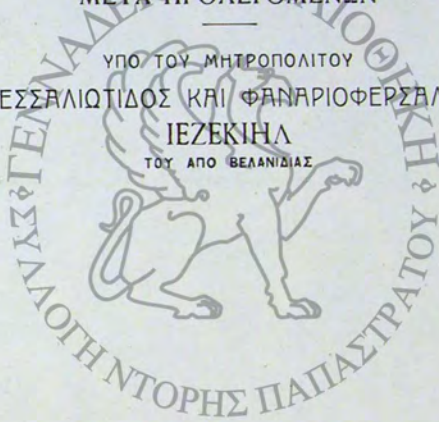

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ
ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΕΝΔΟΞΟΥ ΟΣΙΟΜΑΡΤΥΡΟΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΤΟΥ ΝΕΟΥ

ΤΟΥ ΕΝ ΒΟΥΝΕΝΟΙΣ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΑΣΚΗΣΑΝΤΟΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΣΑΝΤΟΣ
ΜΕΤΑ ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΩΝ

ΥΠΟ ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ
ΘΕΣΣΑΛΙΩΤΙΔΟΣ ΚΑΙ ΦΑΝΑΡΙΟΦΕΡΣΒΛΩΝ
ΙΕΖΕΚΙΗΛ
ΤΟΥ ΑΠΟ ΒΕΛΑΝΙΔΙΑΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΥΠΟΙΣ «ΦΟΙΝΙΚΟΣ» ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 44
1930

ΤΩ ΜΑΚΑΡΙΣΤΩ

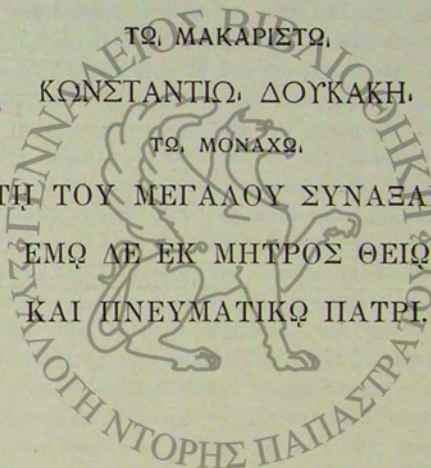
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΩ ΔΟΥΚΑΚΗ.

ΤΩ ΜΟΝΑΧΩ.

ΕΚΔΟΤΗ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΣΥΝΑΞΑΡΙΣΤΟΥ

ΕΜΩ ΔΕ ΕΚ ΜΗΤΡΟΣ ΘΕΙΩ

ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩ ΠΑΤΡΙ.

Ο ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ Ο ΕΝ ΒΟΥΝΕΝΟΙΣ

Καθ' ὅλην τὴν Θεσσαλίαν ὑπερβαλλόντως τιμᾶται ὁ ὁσιομάρτυς Νικόλαος ὁ ἐν Βουνένοις ἀθλήσας καὶ τῇ 9ῃ Μαΐου ἐορταζόμενος. Ὁ Ἅγιος εἰκονίζεται νέος ἀγένειος ἐνιαχοῦ δὲ ἔφιππος καθ' ὃ στρατιωτικὸς τὸ ἐπάγγελμα, κατήγετο κατὰ τὸν βιογράφων ἐξ Ἀνατολῆς ἄγνωστον πόθεν, τῆς βιογραφίας του ἐν γένει πολλὰ κενὰ παρουσιάζουσιν. Διότι οὔτε πατρίδα ἀναφέρει οὔτε ἔτος ἀθλήσεως, ἀλλ' οὔτε διευκρινίζει ποῦ ἔκειντο τὰ Βούνενα ἔγθα ἠθλήσεν. Λόγῳ τῆς στρατιωτικῆς του ἀρετῆς ἔλαβε τὸ ἀξίωμα τοῦ Δουκὸς παρὰ τοῦ Βασιλέως εἰς πολλὰς μάχας διαπορεύσας. Ἡ ἀφορμὴ ἔνεκεν τῆς ὁποίας ὁ Ἅγιος μετέλλαξε φρόνημα, φαίνεται ὅτι ἦσαν ἀτυχήματα στρατιωτικά, ἔνεκεν τῶν ὁποίων ἀπογοητευθεὶς ἠσπασθῇ τὸν μοναχικὸν βίον, καταφυγὼν εἰς τὰ ὄρη τῆς Βουνένης ἐνθα ἠσκήτευσεν μετ' ἄλλων μοναχῶν.

Κατὰ τὴν ἐν Θεσσαλίᾳ ὁμως ἐπιδρομὴν τῶν Ἀβάρων, ὁ Νικόλαος καὶ δώδεκα συναθληταὶ του ὑπέστησαν μαρτυρικὸν θάνατον. Ποῖον ὁμως εἶναι τὸ ἔτος τῆς ἀθλήσεώς του παραμένει ἄγνωστον. Ἡ ἀκολουθία μετὰ τῆς βιογραφίας τοῦ Ἀγίου πολλάκις ἐκδοθεῖσα ἀπὸ τοῦ 1657 μέχρι σήμερον ἐκ διαφόρων χειρογράφων ὁμιλεῖ περὶ ἐπιδρομῆς Ἀβάρων ὅτε ἠθλήσεν οὐχὶ ὁμως περὶ χρονολογίας. Μόνον ἡ δευτέρα ἐκδοσις αὐτῆς γενομένη ἐν ἔτει 1736 ἐν Μοσχοπόλει δαπάνῃ τοῦ Ἱεροῦ Μοναστηρίου τοῦ Ὁσίου Ναοῦμ ἐπιστάσι τοῦ Ἱερομ. Γρηγορίου Μοσχοπολίτου ἀναφέρει τὸ 720 ὡς ἔτος ἀθλήσεως. Συνεπῶς ἡ ἀναφερομένη ἐπιδρομὴ τῶν Ἀβάρων εἶναι ἡ μόνη φωτεινὴ ἀκτὺς εἰς τὸν βίον τοῦ Νικολάου, ἵνα εἰκασώμεν τὸν χρόνον τῆς ἀθλήσεώς του. «Οἱ ἄθροι Ἀβαρες ἐκούρσευσαν τὰ μέρη τῆς Δύσεως καὶ πατώντες κάστρα καὶ χώρας καὶ πολλοὺς αἰχμαλωτίσαντες ἦλθον καὶ εἰς τὴν Λάρισαν καὶ εἰς ὀλίγας ἡμέρας τὴν ἐπῆραν καὶ ἐκυρίευσαν ὅλα τὰ περὶχωρα ἀπὸ τὴν Δημητριάδα ἕως τὸν Βόλον ἕως τὰ Φάρασαλα καὶ τὴν Ἐλασσώνα»¹.

Εἰς Θεσσαλίαν τῶν Ἀβάρων ἐπιδρομαὶ ἐγένοντο περὶ τὸ τέλος τοῦ βου αἰῶνος, καὶ ἑτέρα περὶ τὸ τέλος τοῦ 7ου αἰῶνος, καὶ συνεπῶς ἐνομίζετο ὅτι κατὰ μίαν ἐκ τούτων ἠθλήσεν ὁ Ἅγιος. Ἐλέχθη ὅτι τὴν

¹ Πρβλ. Ἀκολουθία τοῦ νεομάρτυρος Νικολάου τοῦ ἐν Βουνένοις Ἐνετίῃσι 1791 σελ. 33.

ἐποχὴν ταύτην μοναχικὸς βίος ἐν Θεσσαλίᾳ οὐδαμοῦ ἀπαντᾷται ἀφοῦ καὶ τὰ Μετέωρα δὲν εἶναι ἀρχαιότερα τοῦ ΙΔ' αἰῶνος. Ἐν τοῖς Μετέωροις ὅμως ἔχνη μοναχισμοῦ ἀπαντῶνται ἀπὸ τὰ μέσα τοῦ 10ου αἰῶνος¹, ἐν τούτοις βεβαίως πέραν τούτου δὲν ἔχομεν ἐνδείξεις νὰ δεχθῶμεν ὅτι ἐν Θεσσαλίᾳ ὑπῆρχον μοναχικὰ καταγῶγια.

Διακεκριμένος μελετητὴς τῆς Θεσσαλικῆς γῆς² ὁ ἱστοριοδίφης κ. Ν. Ι. Γιαννόπουλος ἐν ἐξαιρέτῳ αὐτοῦ μελέτῃ πρὸ πέντε καὶ τριᾶκοντα περίπου ἐτῶν δημοσιευθείσῃ, τὸν χρόνον τῆς ἀθλήσεως τοῦ Ἁγίου ἀντικρίζει ἐκ τῆς συνθέσεως τῆς βιογραφίας αὐτοῦ διὰ παραλλαγῆς τοῦ κειμένου πρὸς ἄλλα κείμενα γνωστῆς χρονολογίας. Ἐξετάζων λοιπὸν τὰ γλωσσικὰ ἰδιώματα τῆς βιογραφίας εὐρίσκει ὁμοιότητας πρὸς τὸ κείμενον τοῦ Χρονικοῦ τοῦ Μωρέως καὶ τοῦ Χρονικοῦ τοῦ Μετεώρου³, συνεπῶς νομίζει ὅτι ἡ σύνθεσις τῆς βιογραφίας δὲν εἶναι ἀρχαιότερα τοῦ Χρονικοῦ τοῦ Μωρέως μηδὲ νεώτερα τῆς τοῦ Μετεώρου. Ὡς πρὸς δὲ τὴν ἄθλησιν τοῦ Ἁγίου ἐξετάζει τὰς γενομένας ἐπιδρομὰς εἰς Θεσσαλίαν ἐντὸς τῶν ἄνω χρονικῶν ὁρίων καὶ καταλήγει ἐν συμπεράσματι ὅτι αὕτη ἐγένετο κατὰ τὴν εἰσβολὴν οὐχὶ Ἀβάρων, ἀλλὰ τοῦ στρατοῦ ὃν ἐξέπεμψεν ὁ Αὐτοκράτωρ Μιχαὴλ ὁ Παλαιολόγος ἐν ἔτει 1276 κατὰ τοῦ ἀποστάτου Δεσπότη τῆς Θεσσαλίας Ἰωάννου, ὅστις στρατὸς διέπραξεν ἐν Θεσσαλίᾳ μεγάλας δηώσεις καὶ καταστροφάς⁴. Συνεπῶς ὁ Ἅγιος ἠθλήσῃ περὶ ἐκεῖνο τὸ ἔτος 1276. Βεβαίως μὲ δισταγμοὺς δύναται τις νὰ ἀποβλέψῃ εἰς τὸ συμπέρασμα τοῦτο ὡς πρὸς τὴν ἄθλησιν τοῦ Ἁγίου. Ἐτι μᾶλλον διότι ὁ βιογράφος ὁμιλεῖ ῥητῶς περὶ ἐπιδρομῆς Ἀβάρων, ἐφ' ὅσον δὲ εἶναι γνωστὰ ἐπιδρομαὶ εἰς Θεσσαλίαν Βουλγάρων, Βλάχων, Νορμανδῶν, Ἀλβανῶν μὴ χριστιανικῶν λαῶν, ἀμφίβολος ἡ ἐκδοχὴ ὅτι χριστιανικὰ στρατεύματα κατέσφαξαν ὁλόκληρον δωδεκάδα ἀσκητῶν χριστιανῶν. Ἐν τούτοις ἕτερον σημεῖον τῆς βιογραφίας τοῦ Ἁγίου προκαλεῖ τὴν προσοχήν μας. Ὡς προαναφέραμεν ὁ βιογράφος λέγει ὅτι οἱ ἄθεοι Ἀβάρες ἐκούρσευσαν τὰ μέρη τῆς Δύσεως καὶ ἐπῆραν τὴν Λάρισσαν, τὴν Δημητριάδα ἡγουν τὸν Βόλον. Ἀναμφιβόλως ὁ ἄγνωστος βιογράφος περιίπτει

εἰς ἀντιφάσεις, ἃς περιέπλεξαν καὶ οἱ διάφοροι διασκευασταὶ τῆς ἀρχικῆς βιογραφίας ἥτις γραφεῖσα ἀρχικῶς εἰς ἀρχαίαν γλῶσσαν μετεγλωττίσθη εἰς τὴν κοινὴν¹. Ὁ βιογράφος γράφει ὅτι ἄθεοι Ἀβάραι ἐκ τῆς Δύσεως ἐλθόντες κατέλαβον καὶ τὴν Δημητριάδα ἡγουν τὸν Βόλον. Ἀπὸ πότε ὅμως ἡ Δημητριάς ὠνομάσθη Βόλος; Μετὰ τὸν ΙΓ' αἰῶνα ἀναφέρεται μὲ τὸ ὄνομα Γόλος καταληφθεῖσα ἀρχὰς τοῦ 10ου αἰῶνος ὑπὸ τοῦ ὑπάρχοντος Θεσσαλονίκης Μονομάχου². Συνεπῶς ὁ Βόλος δὲν ἀπαντᾷται ἀρχαιότερον τοῦ ΙΔ' αἰῶνος, καὶ τότε πρέπει νὰ δεχθῶμεν ὅτι ἐμαρτύρησεν ὁ Ἅγιος. Τὴν ἐποχὴν αὐτὴν ἔχομεν ἀθέων Ἀβάρων ἐπιδρομὴν εἰς Θεσσαλίαν τὴν ἐπὶ Σουλτάνου Βαγιαζίτ ἔτει 1396³. Ὑπάρχουσιν ὅμως ἄλλαι ἀσάφειαι. Ὁ ἐλλόγιμος κ. Γιαννόπουλος δι' ἐπιστολῆς του ἐκ Βόλου μὲ πληροφορεῖ ὅτι ἡ χειρόγραφος ἀκολουθία τοῦ Ἁγίου ἀποκειμένη ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ Ἀλμουροῦ δὲν ἀναφέρει τὴν Δημητριάδα καὶ τὰς ἄλλας πόλεις, ἃς ἀναγράφει ἡ ἔντυπος ἔκδοσις τῆς Βενετίας τοῦ 1791 καὶ συνεπῶς τὸ ἐπιχείρημα τοῦτο ἀτονεῖ, καὶ τὸ ἔτος τῆς ἀθλήσεως μένει ἀκαθόριστον.

Ὑπολείπεται πρὸς ἐξέτασιν ὁ τόπος τῆς ἀθλήσεως τοῦ Ἁγίου, τὰ «Βούνενα». Ὅλαι αἱ ἐκδόσεις τῆς ἀκολουθίας τοῦ Ἁγίου ἀναφέρουσιν «Τὰ Βούνενα» ἢ ἡ «Βουνένη», δὲν δηλοῦται ὅμως ἂν πρόκειται περὶ πόλεως ἢ χωρίου. ~~Βουνένη~~ Ὅτι ἡ θέσις ἦτο ἐν Θεσσαλίᾳ καὶ δὴ πλησίον τῆς Λαρίσης δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ἀφοῦ κατὰ τὸν βιογράφον, ὁ Ἀρχων ὅστις κατ' ὄναρ εἶδε τὸν Ἅγιον καὶ ἔλαβεν ὑπόσχεσιν ὅτι θὰ θεραπευθῇ ἐκ τῆς νόσου ἐξ ἧς ἔπασχεν, ἔλαβεν ἐντολὴν τοῦ Ἁγίου νὰ ἐρευνήσῃ εἰς τὰ μέρη τῆς Λαρίσης ὅπου εἰς τὸ βουνὸν τῆς Βουνένης θὰ εὑρῇ τὸ λείψανόν του⁴. Ἄλλως τε ὑπῆρχε καὶ Ἐπισκοπὴ Βουνένης ὑπὸ τὸν Λαρίσης⁵. Ἐν Θεσσαλίᾳ ἔνθα ὑπερβαλλόντως τιμᾶται ὁ Ἅγιος ὑπάρχουσιν δύο γνωστὰ μέρη ἐνθα κεῖνται ἁγίασματα εἰς μνήμην τοῦ Ἁγίου. Τὸ ἐν εἶναι πλησίον τοῦ προσφυγικοῦ σήμερον χωρίου Τσαμπασλάρ ἐν τῇ Ἐπαρχίᾳ Καρδίσης ἐν τῷ τέως δήμῳ Φύλλων, καὶ οὐχὶ ὡς ἐγράφη ἐν τῷ τέως δήμῳ Κραν-

1. Πρβλ. Πολυχάρπου Ἱερομ. Τὰ Μετέωρα Ἀθ. 1882 σελ. 39.

2. Πρβλ. Ν. Ι. Γιαννόπουλου Ἱστορικὰ ἐν Νεολόγῳ Κωνσταντίνου ἐβδ. Ἐπιθ. τόμ. 3ος 1893 σελ. 698, 716.

3. Πρβλ. L. Heuzey et H. Daumet, Mission archeol. de macedoine Paris 1876 σελ. 425.

4. Πρβλ. Ν. Γεωργιάδου Θεσσαλία Ἀθ. 1880 σελ. 82.

1. πρβλ. Ν.Α. Βέη Ἐγκ. Λεξ. Ἐλευθερουδάκη Ἀθ. 1928 τ. γ' σ. 482.

2. πρβλ. Γ. Παπανδρέου Γυμνασιάρχου ἐν Ἐγκυκλ. Λεξ. Ἐλευθ. ἐνθ. ἀνωτ. σ. 383.

3. πρβλ. Κ. Παπαρρηγ. Ἱστορ. Ἑλλήν. Ἐθνους Ἀθ. 1903 τ. 5 σελ. 306—8.

4. πρβλ. Ἀκολουθία τοῦ Νεομ. Νικολ. τοῦ ἐν Βουνένης Ἐνετίστῃ 1791 σ. 38.

5. πρβλ. Ράλλη—Ποτλῇ Σύντ. Ἀθ. 1855 σ. 482 τ. ε'.

νῶνος τῆς Ἐπαρχίας Λαρίσης, ἕτερον δὲ παρὰ τὸ χωρίον Μπακλαλί τῆς Ἐπαρχίας Ἀλμυροῦ. Τὸ πρῶτον ἀγίασμα κεῖται εἰς δασώδη χαράδραν, δέικνυται δὲ ἀρχαῖον κενοτάφιον τοῦ Ἁγίου, ἐν ᾧ κατέρχεται διὰ βαθμίδων, ὃ δὲ Ναὸς εἶναι νεόκτιστος¹ καέντος τοῦ παλαιοῦ. Πλησίον ῥέει κρήνη ὕδατος, τελεῖται δὲ πάνδημος πανηγυρίς κατὰ τὴν 9ην Μαΐου ὅτε ἡ μνήμη τοῦ Ἁγίου, συρρεόντων προσκυνητῶν ἐξ ἀμφοτέρων τῶν Ἐπαρχιῶν Καρδίσης καὶ Λαρίσης. Ἐξῴθεν τοῦ Ναοῦ, ὃν πρὸ διετίας ἐπεσκέφθημεν, καὶ πλησίον τῆς κρήνης, ὑπάρχει γηραλαῖα δρυὶς ἧς κλάδοι τινὲς καμπυλούμενοι φθάνουσι ἐφαπτόμενοι ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ εἶτα πάλιν ὑψοῦνται. Κατὰ τὴν παράδοσιν τὴν ἡμέραν τῆς μνήμης τοῦ Ἁγίου οἱ κλάδοι οὗτοι τῆς δρυὸς, ἐκρέουσιν σταγόνας ὕδατος, ἃς οἱ προσκυνῆται περισυλλέγουσιν ὡς ἀγίασμα. Φαίνεται ἄρα ὅτι τὸ παρὰ τὸ χωρίον Τσαμπασλὰρ ἀγίασμα ἔνθα δέικνυται ὁ τάφος εἶναι τὸ μέρος ἔνθα ἤθλησεν ὁ Ἅγιος². Ὁ βιογράφος ἀναφέρει ὅτι ἡ κἀρα τοῦ Ἁγίου εὐρίσκεται ἐν τῇ ἐν Ἄνδρῳ Μονῇ τοῦ ἐν Μύροις Ἁγίου Νικολάου, πολλάκις δὲ μετακομίζεται εἰς Κωνσταντινούπολιν εἰς τὸ μετόχιον ἐν Βλάχ Σαράγι.

Παρακαλέσαμεν δι' ἐπιστολῆς τὸν σοφὸν ἐν Ἄνδρῳ ἱστοριοδίτην καὶ Ἀκαδημαϊκὸν κ. Δημήτριον Π. Πασχάλην, ἵνα μᾶς πληροφορήσῃ ἂν ὄντως ὑπάρχει ἡ κἀρα τοῦ Ἁγίου ἐν τῇ ἀναφερομένῃ Μονῇ. Εὐηρεστήθη δὲ νὰ πληροφορήσῃ ἡμᾶς ὅτι ὄντως ἐν τῇ ἐν λόγῳ Μονῇ τῇ ἐπιλεγομένῃ Σόρα ὑπάρχει ἐντὸς ἀργυροῦ τορνευτοῦ ἐγχρυσοῦ νάρθηκος ἡ Κἀρα τοῦ Ἁγίου μὲ τὴν ἐξῆς ἐπιγραφὴν. «Αὕτη ἡ ἀγία κἀρα ἐκαλλωπίσθη παρὰ τοῦ ἐν Ἱερομονάχοις καὶ Ἀθανασίου τοῦ ἐξ Ἄνδρου ἐν ἔτει 1797. Καὶ ὑπῆρξεν οὗτος ὁ Ἅγιος ὁσιομάρτυς Νικόλαος ἐπὶ Κωνσταντίνου Βασιλέως Παλαιολόγου, ὅστις ἀπετιμήθη τὴν ἀγίαν αὐτοῦ κἀραν ὑπὸ τῶν ἀθέων βαρβάρων ἐν ἔτει 1400. Διὰ χειρὸς ἐμοῦ Παναγιώτου τοῦ ἐξ Ἀθηνῶν».

Ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς ταύτης νέαι παρουσιάζονται ἀμφιβολίαι. Ἡ ἐπιγραφὴ δὲν ἀναφέρει ὅτι ἡ κἀρα ἀνήκει εἰς τὸν ἐν Βουνένοις Ὀσιομάρτυρα Νικόλαον ὡς ὁ Ἅγιος τιτλοφορεῖται πανταχοῦ. Ἐξ ἄλλου ἡ χρονολογία τῆς ἀθλήσεως 1400 καθιστᾷ ἀπίθανον ὅτι πρόκειται περὶ τοῦ ἐν Βουνένοις Νικολάου ἐκτὸς ἐὰν ὁ ἐπιγραμματοποιὸς πεπλανημένως ἔγραψεν.

1. πρβλ. Ν.Ι. Γιαννοπούλου ἐνθ. ἀνωτ. σελ. 746.

2. πρβλ. Δημ. Α. Στωϊκοῦ Θεσσαλικά ἐν περιοδ. Προμηθεὺς Βόλου, ἔτ. Γ' 1891 σελ. 249.

Ἐξ ἄλλης ἀφορμῆς ὀρμηθέντες ἠρευνήσαμεν ὅλας τὰς γνωστὰς ἀγιολογικὰς πηγὰς καὶ εὗρομεν εἴκοσι καὶ τέσσαρας μνήμας Ἀγίων Νικολάων καθ' ὅλον τὸν ἐνιαυτόν, οὐδένα ὅμως Νικόλαον εὗρομεν ἐν ἔτει 1400 ἀθλήσαντα ὡς ἡ ἐπιγραφὴ τῆς ἐν Ἄνδρῳ Κἀρας.

Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ἀπὸ τοῦ 1396 κατεῖχτο ὅλη ἡ Θεσσαλία ὑπὸ τοῦ Σουλτάνου Βαγιαζήτ, ὥστε δυνατόν ὁ ἅγιος νὰ ἀπεκεφαλίσθῃ ὑπὸ ἀθέων βαρβάρων, δηλαδὴ ὑπὸ Τούρκων ἀμαθῶς ὀνομαζομένων ἀθέων ἐν τῇ ἄνῳ ἐπιγραφῇ, πλὴν βασιλεὺς ἐν Βυζαντίῳ τὸ 1400 ἔτος δὲν ἦτο ὁ Κωνσταντῖνος ἀλλ' ὁ Μανουὴλ βασιλεύσας μέχρι τοῦ 1425.

Ἐξ ὧν τούτων ἐξάγεται τὸ ἐξῆς ἀπίθανον συμπέρασμα. Κατὰ τὸν βιογράφον ὁ νεομάρτυς Νικόλαος ἤθλησεν ἐν Θεσσαλίᾳ ἐπὶ εἰσβολῆς Ἀβάρων καθ' ἄγνωστον ἐποχὴν. Ἡ ἐπιγραφὴ τῆς κἀρας ἀναφέρει ἄθλησιν Νικολάου τινὸς ὑπὸ ἀθέων βαρβάρων ἀποκεφαλισθέντος ἐν ἔτει 1400 ἐπὶ βασιλείᾳ Κωνσταντίνου. Τὸ ἔτος ἐκεῖνο ὄντως ἡ Θεσσαλία κατεῖχτο ὑπὸ τῶν βαρβάρων ὀρδῶν τοῦ Βαγιαζήτ δὲν ἐβασίλευεν ὅμως ὁ Κωνσταντῖνος ἀλλ' ὁ Μανουήλ, ἐκ τῶν ὑπαρχόντων δὲ εἴκοσι τεσσάρων Ἀγίων Νικολάων καθ' ὅλον τὸν ἐνιαυτόν, οὐδεὶς ἀναφέρεται ἐκ τῶν ἀθλησάντων ὡς ἀθλήσας τὸ 1400 ἔτος, δυνατόν λοιπὸν ὁ κατὰ τὸ 1400 φερόμενος ὡς ἀθλήσας Νικόλαος νὰ εἶναι ὁ ἐν Βουνένοις, ἀφοῦ καὶ ἡ βιογραφία καὶ ἡ παράδοσις ἐν Ἄνδρῳ θεωροῦσι τὴν ἐν τῇ Μονῇ Σόρα ὑπάρχουσαν Κἀραν Νικολάου μάρτυρος, ὡς οὐσαν τοῦ ἐν Βουνένοις ἀθλήσαντος Νικολάου. Οὕτω πλησιάζει καὶ ἡ ἑτέρα γνώμη ὅτι ὁ Ἅγιος ἤθλησεν περὶ τὸ τέλος τοῦ ΙΓ' αἰῶνος, ἡ στηριζομένη εἰς τὸ λεκτικὸν ἰδίωμα τῆς βιογραφίας¹, μολοντί ὡς ἀναφέρει ὁ σοφὸς ἐν τῷ Ἀθηνῆσι Πανεπιστημίῳ καθηγητὴς κ. Ν. Α. Βέης ἡ βιογραφία ἀρχικῶς ἐγράφη εἰς ἀρχαίαν γλῶσσαν².

Ἡ μνήμη τοῦ ὁσιομάρτυρος ὡς εἴπομεν πανδήμως πανηγυρίζεται τῇ 9ῃ Μαΐου καὶ ἐν τῷ παρὰ τῷ χωρίῳ Τσαμπασλὰρ παρεκκλησίῳ ἔνθα κατὰ τὴν ἀρχουσαν γνώμην εἶναι τὰ Βούνενα, ἀλλὰ καὶ ἐν ἄλλοις χωρίοις τῆς παροικίας ἡμῶν ἔνθα οἱ Ἐνοριακοὶ Ναοὶ τιμῶνται εἰς μνήμην τοῦ Ὀσιομάρτυρος Νικολάου, καὶ ἐν Τυρνάβῳ καὶ ἐν τῇ

1. πρβλ. Ν. Ι. Γιαννοπούλου ἐνθ. ἀνωτ.

2. πρβλ. ἐνθ. ἀνωτ. Παρακαλέσαμεν δι' ἐπιστολῆς τὸν κ. Βέην ἵνα μᾶς πληροφορήσῃ πόθεν ἔχει τὴν πληροφορίαν ἣν ἀναγράφει ἐν τῷ Ἐγκυκλ. Λεξ. Ἐλευθερουδάκη, ὅτι ἡ βιογραφία τοῦ Ἁγίου ἐγράφη ἐν ἀρχαίᾳ γλῶσσῃ, ἀρχικῶς, πλὴν δὲν ἐλάβομεν ἀπάντησιν.

παραλία της Μεσσηνίας και άλλα, ως δὲ ἀναγράφει καὶ ἡ προμετωπίς ἐκδόσεως τῆς ἀκολουθίας «Ναὸς τοῦ ἁγίου πάνσεπτος διατελεῖ καὶ ἐν Κλειτσοῦ Ἀγράφων». Ποῖος ὁ συνθέτης τῆς ἀκολουθίας εἶναι ἄγνωστον. Πρῶτος ὁ Ἱερομ. Ἀκάκιος Διακροῦσης¹ ἀναφέρεται ὅτι διεσκεύασεν αὐτήν.

Ὁ Διακροῦσης εἶναι καὶ ἄλλοι γνωστὸς ὡς λόγιος κληρικός. Ἐν ἀρχαίῳ βιβλίῳ ἐπιγραφομένῳ «Βιβλίον καλούμενον Ἐκλογαὶ» ἐκδόσεως Ἐνετίας ρ ψ λ ἤτοι 1730 ἀναφέρεται ὡς συνθέτης στίχων εἰς τὴν Ἀγίαν Τριάδα, καὶ ὡς ἐξηγήσας τὰς εὐχὰς τῆς Μεταλήψεως ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ Καλλιοπίου Ἱερομονάχου τοῦ Κρητὸς².

Ἄλλος διεσκεύασε τὴν ἰδίαν ἀκολουθίαν μετὰ πάροδον ἐτῶν «ὑφειρέθη», ὁ Ἰωσήφ Ἀρχιμανδρίτης τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας ὁ ἐκ Φουρνᾶ Ἀγράφων. Οὗτος προέβη εἰς τὴν διασκευὴν ἀξιῶσαι τοῦ Λογιωτάτου Κυρίου Κωνσταντίνου υἱοῦ τοῦ μακαρίτου Ἀλεξίου τοῦ ἐκ κώμης Κλειτσοῦ τῶν Ἀγράφων, ἀφοῦ ὡς εἶπομεν ἐν τῷ χωρίῳ τοῦτο ὑπῆρχε Ναὸς τοῦ Ἁγίου. Ὁ Ἰωσήφ ἐν προσφωνητικῇ ἐπιστολῇ πρὸς τὸν Λογιώτατον Κωνσταντῖνον ἀναφέρει ὅτι καὶ ὁ Διακροῦσης ἄλλην παλαιὰν ἀκολουθίαν διεσκεύασεν, «ὥσπερ καὶ ὁ Διακροῦσης τῇ σὴ ἰδίᾳ μοι λογιώτῃ χαριζόμενος ὡς αὐτὸς ἑαυτὸν μαρτυρεῖ ἐν τῇ μετὰ τὴν παλαιὰν ἀκολουθίαν τὴν γραφίδα Ἱερογραφικῶς ἐκίνησεν». Ἀληθὲς δὲ τοῦτο διότι ὁ Διακροῦσης ἀναγράφεται ὡς διορθωτὴς καὶ οὐχὶ ὡς συνθέτης ἐν τῇ Ἐνετικῇ ἐκδόσει τοῦ 1657 ἔτους. Ὁ δὲ Ἰωσήφ διεσκεύασεν ταύτην ὡς ἀναγράφει «ἄρας καὶ καθάρας τὰ πλεῖον τοῦ Διακροῦσης ἡρατισμένα καὶ κακοζήλως συντεθειμένα ἐν τῇ παλαιᾷ καὶ μυοβρότῳ ὁσιομαρτυρικῇ φυλλάδι».

Ὁ Ἰωσήφ ὁ ἐκ Φουρνᾶ Ἀγράφων, ἥτις κώμη τόσους ἀνέδειξε λόγιους κληρικούς κατὰ τοὺς παρελθόντας αἰῶνας, εἶναι καὶ οὗτος γνωστὸς καὶ ἄλλοι ὡς λόγιος κληρικός. Συνέγραψε νέους κανόνας εἰς τοὺς Ἁγίους Ἀναργύρους Κοσμᾶν καὶ Δαμιανὸν δι' ἀγρυπνίας τελομένους ἐν τῇ τότε Μονῇ τῶν Ἀγίων Ἀναργύρων³ Ζερετσίου ὡς καὶ ἐγκώμιον εἰς τὸν Ἱερομάρτυρα Σεραφεῖμ Ἀρχιεπίσκοπον Φανα-

1. Ἐσφαλμένως ἀναγράφεται Ἀνθίμος πρβλ. Δημ. Στωϊκοῦ ἐν θ. ἀντ. σ. 248.

2. πρβλ. L. Petit, E. Legrand, A. Pernot, Bibliogr. Hellenique Paris 1918 σελ. 228-229.

3. Τὴν Μονὴν Ζερετσίου κειμένην εἰς ἐρείπια ἐν τῷ τέως δήμῳ Γόμφων ἐπεσκέφθημεν κατὰ τὸ παρελθὸν θέρος.

ρίου¹, ὡς καὶ Ἱαμβικούς στίχους εἰς τὸν Ἅγιον Βησσαρίωνα Ἀρχιεπίσκοπον Λαρίσης.²

Ἄλλος διορθώσας πρὸ τοῦ Ἰωσήφ παρουσιάζεται ὁ Ἱερομόναχος Γρηγόριος Μοσχοπολίτης λόγιος καὶ οὗτος κληρικός καὶ ἐξ ἄλλων ἐκδόσεων γνωστὸς, ὅστις ἀναφέρεται καὶ ὡς διασκευάσας τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Ἱερομάρτυρος Σεραφεῖμ Ἀρχιεπισκόπου Φαναρίου (Ἐν Μοσχοπόλει 1740). Τῆς ἀκολουθίας ταύτης γνωστὰ ἐκδόσεις εἶναι αἱ ἑξῆς³.

α) Ἀκολουθία τοῦ Ὀσιομάρτυρος Νικολάου τοῦ νέου τοῦ ἐξ Ἀνατολῆς ἐν Βουνένοις ἀθλήσαντος δαπάνη Ματθαίου προηγουμένου τῆς ἐν Ἀγίῳ ὄρει Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Φιλοθέου διορθωθείσα ὑπὸ Ἀκακίου Διακροῦσης Ἐνετίσιν ΑΧΝΖ (ἤτοι 1657).

β) Ἀκολουθία τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου Ὀσιομάρτυρος Νικολάου τοῦ νέου τοῦ ἐξ Ἀνατολῆς ἐν Βουνένοις ἀθλήσαντος. Τυπωθεῖσα δαπάνη τοῦ Ἱεροῦ Μοναστηρίου τοῦ Ὀσίου Ναοῦμ, διορθωθείσα δὲ παρὰ τοῦ Ἱερομ. Γρηγορίου Μοσχοπολίτου. Ἐν Μοσχοπόλει 1736.

γ) Ἀκολουθία τοῦ Ὀσίου Νεομάρτυρος Νικολάου τοῦ ἐξ Ἀνατολῆς ἐν Βουνένοις ἀσκήσαντος διορθωθείσα ὑπὸ Ἰωσήφ Ἀρχιμανδρίτου τῆς Μ. Ἐκκλησίας τοῦ ἐκ Φουρνᾶ Ἀγράφων. Ἐνετίσιν 1791. Ἀξιῶσαι τοῦ Λογιωτάτου Κωνσταντίνου υἱοῦ Ἀλεξίου ἐκ Κλειτσοῦ Ἀγράφων, ἐνθα ὑπάρχει πάνσεπτος Ναὸς του.

δ) Ἐτέρα ὁμοία ἐκδοσις διορθωθείσα παρ' Ἀκακίου Διακροῦσης καὶ εἶτα παρ' Ἰωσήφ Ἀρχιμανδ. Μεγάλης Ἐκκλησίας Ἀθῆναι 1845.

ε) Ἐτέρα ὁμοία ἐκδοσις ἐν Πάτραις 1865.

στ) Ἐτέρα ἐκδοσις ἐν Ἀθήναις 1873.

ζ) Ἐτέρα ἐν Πάτραις 1875

η) Ἐτέρα ἐν Πάτραις 1905

θ) Ἐτέρα ἐν Τριπόλει 1906

ι) Ἐτέρα ἐν Κορίνθῳ 1908.

Ὅλων τούτων τῶν ἐκδόσεων ἐξαντληθεισῶν, παρακλήσει τῶν Ἐφημερίων καὶ Ἑνοριακῶν Ἐπιτροπῶν τῆς Θεοσώστου παροικίας

1. πρβλ. ἡμετέραν μελέτην «ἡ Ἱ. Μητρόπ. Φαναριοφερσάλων. Ἀθ. 1929 σ. 23».

2. πρβλ. Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Βησσαρίωνος Ἀρχιεπ. Λαρίσης ἡ ἀσματικὴ ἀκολουθία ἐν Κωνσταντινουπόλει 1800 σ. 7.

3. πρβλ. L. Petit, Bibliogr. des Acolouth, Greques Bruxelles 1926 σελ. 210.

ήμων, προβαίνοντες ήδη εις ένδεκάτην έκδοσιν τής 'Ακολουθίας του 'Οσιομάρτυρος Νικολάου, εκ του κειμένου τής έν 'Ενετία έκδόσεως του 1791 έτους.

Έν Καρδίτση κατ' 'Απρίλιον 1930

Ο Θεσσαλιώτιδος και Φαναριοφερσάλων
ΙΕΖΕΚΙΗΛ

Σ Η Μ Ε Ι Ω Σ Ε Ι Σ

1. Έν τῷ έν Βόλφ έκδομένῳ ποτὲ περιοδικῷ <Προμηθεύς> 1889 ἀρ. ΙΑ, δημοσιεύονται ὑπὸ Ζωσιμᾶ Έσφηγημένου Μοναχοῦ τὰ ἐξῆς: <Μεταξὺ Λαρίσης καὶ Ἀγιάς ὁ Νικηφόρος Μελισσηνὸς Στρατάρχης τοῦ Αὐτοκράτορος Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ ἔκτισε φρούριον κατὰ τὰ τέλη τοῦ ένδεκάτου αἰῶνος ὅτε κατήλθεν εἰς Θεσσαλίαν κατὰ τοῦ Βοϊμόνδου ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἀγίου Νικολάου τοῦ έν Βουνένοις, ὅπερ σήμερον παραφθαρὲν ὀνομάζουσι <Ἅγιο Νικόλα Φονιά> παραπέμπει δὲ εἰς Ἀλεξιάδα Ἀννης Κομνηνῆς (βιβλ. Ε κεφ. 5). Δι' ἐπιστολῆς μου παρεκάλεσα τὸν Ἑλλόγιμον φίλον κ. Διον. Π. Καλογερόπουλον τμηματάρχην έν τῇ Βιβλιοθήκῃ τῆς Βουλῆς, ἵνα ἀναδιφήσῃ τὴν Ἀλεξιάδα ὅστις καὶ προθύμως λίαν μοὶ ἀπήντησε: <Καὶ τὴν μὲν Ἀνναν Κομνηνὴν ὅσον ἐνεστί πισταμένως ἠρεσύνησα, ἀλλ' οὐδὲν φρούριον κτισθὲν ὑπὸ Νικηφόρου τοῦ Μελισσηνοῦ καὶ φερώνυμον τοῦ Ἀγίου Νικολάου τοῦ έν Βουνένοις ἀθλήσαντος έν αὐτῇ εὔρον>. Εὐηρεστήθη δὲ ὁ κ. Καλογερόπουλος ὃν καὶ εὐχαριστῶ, νὰ μοὶ πέμψῃ ἀντίγραφον τῶν περι-κοπῶν ὅσαι ἀναφέρονται εἰς τὸν Νικηφόρον, ἐξ ὧν δηλοῦται ὅτι πρόκειται περὶ τοῦ <έν Ἱεράρχαις μεγίστου Νικολάου οὐ μέσος χειμὼν ἦν ὁπότε ἡ μνήμη αὐτοῦ>. Ὡς γνωστὸν ἡ μνήμη τοῦ Ἀγίου Νικολάου Μύρων εἶνε τῇ 6 Δεκεμβρίου ἐνῶ τοῦ έν Βουνένοις τῇ 9 Μαΐου. Οὕτε τοιαύτη φθορὰ ἦτο δυνατόν τὸ <ἅγιος Νικόλας ὁ έν Βουνένοις> νὰ γίνῃ παρὰ τῷ λαῷ <ἅγιος Νικόλας Φονιάς>. Ἀγνωστον ὅθεν πῶς παραπληρηθεὶς ἔγραψεν ὁ τοῦ Προμηθεύς μακαρίτης διευθυντής, αἶτινα ἂν ἠλήθευσον θὰ διηυκρίνιζον τὸν χρόνον τῆς ἀθλήσεως τοῦ Ἀγίου.

2. Έν χρυσοβούλῳ Ἀνδρονίκου τοῦ Παλαιολόγου χρονολογίας 6797 ἔτους ἦτοι 1289, δημοσιευομένῳ ὑπὸ Σπ. Λάμπρου (πρβλ. Δελτ. Ἱστορ. καὶ Ἑθνολ. Ἑταιρ. τ. α' σελ. 113), ἀναφέρεται ἡ φράσις <... μετόχιον ἐπ' ὀνόματι τοῦ Μεγαλομάρτυρος Δημητρίου έν τῷ θέματι Βουναίνοις δια-κειμένον...> (ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 118). Ὁ μακαρίτης Λάμπρος έν προλεγόμε-νοις γράφει τὰ ἐξῆς: <... Ἀλλ' ἡ ἰδία μνεία θέματος Θεσσαλικοῦ φερωνυ-μουμένη ἀπὸ τῆς Βουναίνης δὲν γίνεται, εἶναι δὲ καὶ ὁ τόπος ἀσημότερος ἄλλων Θεσσαλικῶν, ὅστε ἀμφίβολον εἶναι ἂν πράγματι ὑπῆρξεν έν τῇ Βυ-

ζαντινῇ διοικήσει θέμα οὕτω καλούμενον Βούνενα> (σελ. 115). Ὡστε αἱ περὶ Βουνένων ἀμφιβολίαι ἐπετείνονται (α).

3. Έν τῇ παραλίᾳ τῆς Μεσσήνης (Νησίου τῶν Καλαμῶν) ὑπάρχει παλαιὸν παρεκκλήσιον ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἀγίου Νικολάου τοῦ έν Βουνένοις, γίνεται δὲ πανήγυρις κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Ἀγίου τῇ 9 Μαΐου, καὶ Σύλλογος δὲ κοινω-φελῆς έν Μεσσήνῃ φέρων τὸ ὄνομα τοῦ Ἀγίου ὑφίσταται. Εἰς τεῦχος δημο-σιευθὲν πρὸ ἐτῶν μὲ τὰ πεπραγμένα τοῦ Συλλόγου ὑπὸ Δ. Γούνα (Έν Κα-λάμαις 1902) προτάσσεται βιογραφία τοῦ Ἀγίου, ἣν ὡς ἀναφέρει ὁ ἐκδότης διεσκεύασεν ἐκ τινος Συναξαρίου χωρὶς νὰ ἀναγράψῃ ποίον. Έν ταύτῃ ἀνα-γράφεται ὅτι ὁ Ἅγιος ἠθλήσεν ἐπὶ Λέοντος τοῦ Ἰσαύρου ἦτοι τὸν 7ον αἰῶνα, ἀναφέρεται προσέτι ὅτι πλησίον τοῦ χωρίου Τσαμπασλάρ κεῖται Ναὸς τοῦ Ἀγίου μὲ κενοτάφιον ὅπερ δείκνυται ὡς ὁ τάφος τοῦ Ἀγίου καὶ θαύ-ματα τοῦ Ἀγίου περιγράφονται τῶν νεωτέρων χρόνων. Ἄξιον παρατηρή-σεως εἶναι ὅτι αἱ λεπτομέρειαι αὗται εἰς οὐδεμίαν έκδοσιν τοῦ βίου τοῦ Ἀγίου ἀναγράφονται, ἄγνωστον δὲ πόθεν ὁ ἐκδότης ἠρύσθη τὰς πληροφο-ρίας ταύτας.

(α). Τὰς ἄνω πληροφορίας ὁφείλω εἰς τὸν Ἑλλόγιμον φίλον κ. Στέφ. Θωμόπουλον Τμηματάρχην τῆς Ἑθνικῆς Βιβλιοθήκης, ὃν δι' ἐπιστολῆς μου παρεκάλεσα νὰ ἀνατρέξῃ εἰς τὸ Δελτίον τῆς Ἱστορ. καὶ Ἑθνολογ. Ἑται-ρείας, ὃν καὶ εὐχαριστῶ.

ΕΝ ΜΗΝΙ ΜΑ·Τ·Ω Θ'

Μνήμην επιτελοῦμεν τοῦ Ἀγίου καὶ Ἐνδόξου Ὁσιομάρτυρος

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΤΟΥ ΝΕΟΥ

Ἐν τῷ μικρῷ Ἑσπερινῷ, ψάλλομεν στιχηρά προσόμοια, ἤχος πλ. δ'

Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος.

Πᾶσαν ὑπερβὰς τὴν αἴσθησιν, καὶ πρὸς τὴν ἄνω ζωὴν, μεταθεῖς τὴν διάνοιαν, λογισμῷ θεόφρονι, καὶ ψυχῇ μεγαλόφρονι τῆς εὐτελείας καὶ ταπεινότητος, τῶν ὀρωμένων καταπεφρόνηκας· καὶ τὰ ἀόρατα, ὡς σοφὸς ἐπόθησας, τὸ τοῦ Χριστοῦ, πάθος ἐκμιμούμενος, Μάρτυς Νικόλαε.

(Δι.)

Πᾶσαν τῶν ἐχθρῶν τὴν ἔφοδον, καὶ διωκτῶν τὰς ὁρμὰς, καταλύσας τῇ χάριτι, τὸν τῆς νίκης στέφανον, ἀνεδύσω πανόλβιε, τῆς ἀκηράτου ἀγαλλιάσεως, καὶ τῆς ἀφράστου καταξιούμενος, θείας ἐλλάμψεως, ἔνθα νῦν γενόμενος, ἀμαρτιῶν, αἴτησαι τὴν ἄφεσιν, τοῖς εὐφημοῦσί σε.

Πλήρης γενναίου φρονήματος, σὺ τὴν πλευρὰν λογισθεῖς, καὶ τὴν κάραν τεμνόμενος, ὡς πρῶτον τὴν ἀσκησίν, ὧ πολύτλα Νικόλαε, ἀνδρειοτάτῃ γνώμῃ ὑπέφερες, τὴν εἰς αἰῶνας ἀποκειμένην σοι, δόξαν θεώμενος, τὴν μὴ διαπίπτουσαν, καὶ προορῶν, τὴν διαιωνίζουσαν μακαριότητα.

Δόξα, ἤχο, πλ. β'

Ἐξέλαμψε σήμερον ἡ ἔνδοξος μνήμη σου, Ὁσιομάρτυς Νικόλαε, συγκαλοῦσα ἡμᾶς τοὺς φιλεόρτους, πρὸς αἵνεσιν καὶ δόξαν Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν· ὅθεν καὶ προστρέχοντες ἐν τῇ σορῷ τῶν Λειψάνων σου, ἱαμάτων χαρίσματα λαμβάνομεν, καὶ τὸν σὲ στεφανώσαντα Σωτῆρα Χριστόν, ἀνυμνοῦντες δοξάζομεν, καὶ σὲ κατὰ χρέος μακαρίζομεν.

Καὶ νῦν. τῆς Ἑορτῆς.

Εἰς τὸν στιχ. ἤχος β'. Οἶκος τοῦ Εὐφραθά.

Ἐχομέν σε πολλῶν, δοτῆρα χαρισμάτων, θεράπων τοῦ Κυρίου, πληροῖς εἰς τὰς αἰτήσεις, τῶν πίστει προστρέχόντων σοι.

Στιχ. Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει.

Κάλλος τῶν ἀθλητῶν, εὐπρέπεια Ὁσίων, χριστιανῶν ὁ φύλαξ, προσδέχου τὰς αἰνήσεις, τῶν πόθῳ εὐφημούντων σε.

Στιχ. Περυτευμένος ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου.

Δεῦτε τῶν εὐσεβῶν, τὰ πλήθη συνελθόντα, ἐν ὕμνοις ἐγκωμίων, Νικόλαον τὸν Νέον, πιστῶς πανηγυρίσωμεν.

Δόξα.

Πανένδοξε Τριάς, ἐλέησον καὶ σῶσον, τοὺς πίστει τε καὶ πόθῳ, λατρεύοντας οἰκτίρμον, θεοπρεπῶς τῷ κράτει σου.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Χαῖρε ἡ τὴν χαράν, τοῦ Κόσμου δεξαμένη, Χριστὸν τὸν ζωοδότην, καὶ παύσασα τὴν λύπην, Παρθένε τῆς προμήτορος.

Νῦν Ἀπολύεις.

Καὶ τὸ Τροπάριον, ἤχος δ' Ὡς τῶν αἰχμαλώτων

Ὡς τῶν νοσούντων ὁ ἄμισθος ἱατρός.

Ζήτει ἐν τῷ μεγάλῳ Ἑσπερινῷ.

ΣΤΙΧΟΙ

Κοινοὶ εἰς τὸν Ἅγιον, φέροντες ἀκροστιχίδα τοῦ Συγγραφέως.

Ἰησοῦ Χριστοῦ Ὁσιομάρτυς Μάκαρ,
Ὡς ἐξ ἐφας καθ' ἥλιον ἐκλάμπας,
Σεπτῇ ἀθλήσει Νικόλαε Τρισμάκαρ,
Ἡλιοειδῶς τὰς ζοφεράς μου φρένας
Φώτισον ἵνα τὴν σὴν μνήμην δοξάσω.

ΕΤΕΡΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

Ὡς ἀπὸ τοῦ Ἀγίου εἰς τὸν συγγραφέα,
φέροντες ἀκροστοιχίδα τὸ ὄνομα τοῦ Μάρτυρος.
Ναί, Μάρτυς πέλων τοῦ Θεοῦ τῆς ἀπάντων,
Ἰσχύω θερμαῖς δυσωπεῖν ταῖς πρεσβείαις,

Κτίσεως πάσης μόνον Παμβασιλέα,
 Ὅπως λαμπρῶσιν αἱ ζοφεραὶ σου φρένες.
 Λοιπὸν σπούδαςον τὰς ἀμαρτίας πλῦναι,
 Ἀπεχόμενος σαρκικῶν μολυσμάτων.
 Ὅτι ὄφελος οὐδέν ἐστιν ἐξ ὕμνων,
 Σῶμα καὶ ψυχὴν, ἣν μιαίνων τυγχάνῃς.

*Ἐν δὲ τῷ μεγάλῳ Ἑσπερινῷ σιχολογοῦμεν τὸ πρῶτον Ἀντί-
 φωνον, τὸ Μακάριος ἀνὴρ. Εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἱστῶμεν
 Στχ η' καὶ ψάλλομεν τῆς τυχοῦσης Ἑορτῆς δ' καὶ τοῦ Ἀγίου
 δ' ἡχος α' Τῶν οὐρανίων Ταγμάτων.*

Δεῦτε πιστοὶ συνελθόντες, ὕμνοις τιμήσωμεν, Νικόλαον τὸν
 Νέον, τὸν ἀσκήσει μὲν πρῶτον, εἶτα δὲ ἀθλήσει τὸν
 πτερνιστήν, καταβαλόντα διάβολον· καὶ συμπολίτην ὀφθέντα
 Μάρτυσι νῦν, καὶ Ἀγγέλοις ἰσοστάσιον.

Ὡς ἀκαθαίρετον πύργον, ταῖς τοῦ ἐχθροῦ προσβολαῖς ἀνα-
 φανέντα ὄντως, Ὁρθοδόξων τε σθένος, τεῖχος καὶ βε-
 βαίαν, σκέπην ἡμῶν, τὸν Νικόλαον μέλψωμεν, ἵνα πρεσβεύῃ
 Κυρίῳ ὑπὲρ ἡμῶν, τῶν τελούντων τὸ μνημόσυνον.

Ἐῷα πᾶσα Ἑλλάς τε, χαῖρε καὶ χόρευε, καὶ τῶν Βουνένων
 τόπος, Νικολάου τοῦ Νέου ἀσκήσει καὶ ἀθλήσει, ἐκλάμ-
 ψαντος νῦν, καὶ πηγάζοντος θαύματα, τοῖς προσιοῦσιν ἐν
 πίστει εἰλικρινεῖ, καὶ Χριστὸν ἀγνῶς δοξάζουσιν.

Πυρακτωθεὶς τῇ ἀγάπῃ, τοῦ Παντοκράτορος· Νικόλαε Τρι-
 σμάκαρ, ἡδονὰς τοῦ σαρκίου, κατέσβεσας ἐμφρόνως,
 δρόσῳ σοφῆς, πόνων τῆς ἀσκήσεως· καὶ τῆς ἀθλήσεως στέφει
 ὠραῖσθεις, Ἀγγέλων συνευφραίνῃ χοροῖς.

Διπλὴν χαρὰν ἐσχηκότες, τῇ ἀναστάσει Χριστοῦ, καὶ τῇ σε-
 πτῇ ἀθλήσει, τοῦ σοφοῦ Νικολάου· διπλοὺς οὖν καὶ τοὺς
 ὕμνους προσάξωμεν νῦν, καὶ θερμῶς ἀνακράξωμεν· σῶσον
 ἡμᾶς Πανάγιε Βασιλεῦ, Νικολάου ταῖς ἐντεύξεσιν.

Δόξα. ἡχος πλ. β'

Δεῦτε ἔῳα πλήθῃ καὶ ἐσπέρια· δεῦτε καὶ τοῖς στέμμασιν
 τῆς εὐφημιῶν ἀναδήσωμεν, τὸν Ὅσιον καὶ Μάρτυρα Νι-

κόλαον, τὸν ἐν Βουνένοις ἀθλήσαντα, κατὰ τὴν πλευρὰν λογ-
 χευθέντα, καὶ τὸν Δεσπότην Ἰησοῦν· ὑπὲρ οὗ τελευταῖον
 καὶ τὴν κεφαλὴν ἀπετμήθη, ἵνα αὐτῷ συναγάλληται, καὶ ἰξε-
 τηρίαν ποιῇται ὑπὲρ ἡμῶν, τῶν ἐν πίστει τελούντων αὐτοῦ
 τὰ μνημόσυνα.

Καὶ νῦν τῆς Ἑορτῆς. Εἵσοδος.

Προκείμενον τῆς ἡμέρας. Καὶ τὰ Ἀναγνώσματα.

Προφητείας Ἡσαΐου τὸ Ἀνάγνωσμα.

Τάδε λέγει Κύριος, πάντα τὰ ἔθνη συνήχθησαν ἅμα, καὶ
 συναχθήσονται ἄρχοντες ἐξ αὐτῶν· τίς ἀναγγελεῖ ταῦτα ἐν
 αὐτοῖς; ἢ τὰ ἐξ ἀρχῆς, τίς ἀκουστά ποιήσει ὑμῖν; ἀγαγέτω-
 σαν τοὺς μάρτυρας αὐτῶν, καὶ δικαιωθήτωσαν, καὶ εἰπάτω-
 σαν ἀληθῆ· γίνεσθέ μοι Μάρτυρες, καὶ ἐγὼ Μάρτυς Κύριος
 ὁ Θεός, καὶ ὁ παῖς ὃν ἐξελεξάμην, ἵνα γνῶτε, καὶ πιστεύσητέ
 μοι καὶ συνῆτε ὅτι ἐγὼ εἰμι· ἐμπροσθέν μου οὐκ ἐγένετο ἄλ-
 λος Θεός, καὶ μετ' ἐμὲ οὐκ ἔσται. Ἐγὼ εἰμι ὁ Θεός, καὶ οὐκ
 ἔσται πάρεξ ἐμοῦ ὁ σφῆζων· ἐγὼ ἀνήγγειλα καὶ ἔσωσα, ὠνεί-
 δισα, καὶ οὐκ ἦν ἐν ὑμῖν ἀλλότριος· ὑμεῖς ἐμοὶ Μάρτυρες,
 καὶ ἐγὼ Κύριος ὁ Θεός· ὅτι ἀπ' ἀρχῆς ἐγὼ εἰμι, καὶ οὐκ
 ἔστιν ὁ ἐκ τῶν χειρῶν μου ἐξαιρούμενος· ποιήσω, καὶ τίς
 ἀποστρέψει αὐτό; οὕτω λέγει Κύριος ὁ Θεός, ὁ λυτρούμενος
 ἡμᾶς, ὁ Ἅγιος Ἰσραὴλ.

Σοφία Σολομώντος τὸ Ἀνάγνωσμα.

Δικαίων ψυχαὶ ἐν χειρὶ Θεοῦ, καὶ οὐ μὴ ἄψῃται αὐτῶν βά-
 σανος· ἔδοξαν ἐν ὀφθαλμοῖς ἀφρόνων τεθνάναι καὶ ἐλο-
 γίσθη κάκωσις ἢ ἔξοδος αὐτῶν, καὶ ἡ ἀφ' ἡμῶν πορεία σύν-
 τριμμα· οἱ δὲ εἰσιν ἐν εἰρήνῃ· καὶ γὰρ ἐν ὄψει ἀνθρώπων
 ἐὰν κολασθῶσιν, ἢ ἐλπίς αὐτῶν ἀθανασίας πλήρης· καὶ ὀλίγα
 παιδευθέντες, μεγάλα εὐεργετηθήσονται· ὅτι ὁ Θεὸς ἐπέιρα-
 σεν αὐτούς, καὶ εὗρεν αὐτοὺς ἀξίους ἑαυτοῦ· ὥς χρυσὸν ἐν
 χωνευτηρίῳ ἐδοκίμασεν αὐτούς, καὶ ὥς ὀλοκάρπωμα θυσίας
 προσεδέξατο αὐτούς· καὶ ἐν καιρῷ ἐπισκοπῆς αὐτῶν ἀναλάμ-
 ψουσι, καὶ ὥς σπινθῆρες ἐν καλάμῃ διαδραμοῦνται· κρινού-
 σιν ἔθνη, καὶ κρατήσουσι λαῶν, καὶ βασιλεύσει αὐτῶν Κύ-
 ριος εἰς τοὺς αἰῶνας, οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτῷ συνήσουσιν
 ἀλήθειαν· καὶ οἱ πιστοὶ ἐν ἀγάπῃ προσμενοῦσιν αὐτῷ· ὅτι

χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς ὁσίοις αὐτοῦ, καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.

Σοφίας Σολομώντος, τὸ Ἀνάγνωσμα

Δίκαιοι εἰς τὸν αἰῶνα ζῶσι, καὶ ἐν Κυρίῳ ὁ μισθὸς αὐτῶν· καὶ ἡ φροντίς αὐτῶν παρὰ ὑψίστῳ· διὰ τοῦτο λήφονται τὸ Βασιλεῖον τῆς εὐπρεπείας, καὶ τὸ διάδημα τοῦ κάλλους, ἐκ χειρὸς Κυρίου, ὅτι τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ σκεπάσει αὐτούς, καὶ τῷ βραχίονι ὑπερασπιεῖ αὐτῶν· λήψεται πανοπλίαν τὸν ζῆλον αὐτοῦ, καὶ ὀπλοποιήσει τὴν κτίσιν εἰς ἄμυναν ἐχθρῶν· ἐνδύσεται θώρακα δικαιοσύνης, καὶ περιθήσεται κόρυθα, κρίσιν ἀνυπόκριτον· λήψεται ἄσπίδα ἀκαταμάχητον ὁσιότητα. Ὁ ξυνεῖ δὲ ἀπότομον ὁργὴν εἰς ῥομφαίαν· συνεκπολεμήσει αὐτῷ ὁ Κόσμος ἐπὶ τοὺς παράφρονas, πορεύσονται εὐστοχοὶ βολίδες ἀστραπῶν, καὶ ὡς ἀπὸ εὐκύκλου τόξου τῶν νεφῶν ἐπὶ σκοπὸν ἀλοῦνται, καὶ ἐκ πετροβόλου θυμοῦ, πλήρεις ῥιφήσονται χάλαζαι· ἀγανακτήσει κατ' αὐτῶν ὕδωρ θαλάσσης, ποταμοὶ δὲ συγκλύσουσιν ἀποτόμως, ἀντιστήσεται αὐτοῖς πνεῦμα δυνάμεως, καὶ ὡς λαίλαψ ἐκλιζμήσει αὐτούς, καὶ ἐρημώσει πᾶσαν τὴν γῆν ἀνομία, καὶ ἡ κακοπραγία περιτρέψει θρόνους δυναστῶν· ἀκούσατε οὖν Βασιλεῖς, καὶ σύνεστε· μάθετε δικασταὶ περάτων γῆς· ἐνωτίσασθε οἱ κρατοῦντες πλήθους καὶ γεγαυρωμένοι ἐπὶ ὄχλοις ἐθνῶν· ὅτι ἐδόθη παρὰ Κυρίου ἡ κράτησις ὑμῖν, καὶ ἡ δυναστεία παρὰ ὑψίστου.

Εἰς τὴν Λιτὴν. Ἰδιόμελα ἤχος α'

Οσὶε καὶ Μάρτυς Νικόλαε, σὺ τοῦ ἀμηγάνου κάλλους τοῦ Χριστοῦ ἐφιέμενος, ρέουσιν δόξαν, καὶ ἡδονὰς τὰς τοῦ σώματος ἐβδελύξῃ διὸ ἀσκήσει καὶ ἀθλήσει ὑπερεκλάμψας, ὡς ἥλιος λάμπων παρίστασαι τῷ Χριστῷ, καὶ διηνεκῶς αὐτῷ Πρεσβεύεις, τοῦ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ἦχος β'

Τὴν στενὴν καὶ τεθλιμμένην τρίβον διοδεύσας, κατὰ τὴν φωνὴν τοῦ Δεσπότου, Παμμάρκα Νικόλαε καὶ νηστεῖαις καὶ κακονυχίαις, τὴν σάρκα καταμαράνας ὑπερφυῶς, τὸν δυσμενῆ τῶν ψυχῶν κατέρραξας, καὶ νῦν, μετ' Ἀγγέλων εὐφραίνῃ

ἀοιδίμε, τὸν Σωτῆρα δυσωπῶν, τοῦ σωθῆναι ἡμᾶς, ἐκ παντοίων κινδύνων καὶ περιστάσεων.

Ἦχος γ'

Πῶς μὴ θαυμάσωμεν τοὺς ἀσκητικούς σου, καὶ μαρτυρικούς πόνους πανσεβάσμιε· σὺ γὰρ ἐξ ἑφᾶς ἐν Βουνένοις ἐλθὼν, ὡς κρίνον ἀσκητῶν καὶ ἀθλητῶν, ὡς ἐν λειμῶνι ἐξήνθησας· καὶ τὴν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν, πνοαῖς βασάνων ποικίλων, τῇ τοῦ Πνεύματος χάριτι εὐωδίασας, διὸ καὶ ἡμεῖς, ὡς θερμὸν προστάτην σε κεκτημένοι, δεόμεθά σου ἐκτενῶς, ἵνα Πρεσβεύης Χριστῷ, ὅπως ἴλεως γένηται ἡμῖν, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως.

Ἦχος δ'

Πηγὴν ἱαμάτων κεκτημένος, Ἅγιε Νικόλαε· τὰς ἰάσεις ἐκάστοτε, τοῖς δεομένοις παρέχεις, ὡς ἀπείρων δωρεῶν ἀξιωθείς, παρὰ τῆς ἀενάου πηγῆς τοῦ σωτῆρος Χριστοῦ· οὐ καὶ τῶν παθημάτων κοινωνὸς γενόμενος, ἀσκηταῖς καὶ μάρτυσι συγχορεύεις αἰώνια· οἶδε γὰρ δοξάζειν τοῖς αὐτὸν ἀντιδοξάζοντας, καὶ τὰ βραβεῖα παρέχειν, τοῖς ὑπὲρ αὐτοῦ ἠθληκόσιν· ὡς ἔχων οὖν παρησίαν μεγίστην πρὸς αὐτόν, Πρέσβευε ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Δόξα, ἤχος πλ. α'

Στίφη Ὁσίων καὶ Μαρτύρων, τὴν ἔνδοξον ἄθλησιν Νικόλαου τοῦ Νέου ἐθαύμασαν, καταπλαγέντα τὴν ἀκλινῇ καρτερίᾳ αὐτοῦ. Χοροὶ τε Ἀγγέλων ἐπεκρότησαν ἑξαισίως, καὶ παραλαβόντες τὴν ἀοίδιμον τοῦ Μάρτυρος ψυχὴν, μοναῖς αἰωνιζούσαις χαρμοσύνως ἐντεθείκασιν· ἢ καὶ λαμπρῶς παρισταμένη τῷ τρισακτίνῳ τῆς Τριάδος φωτί, ὑπὲρ τοῦ Κόσμου Πρεσβεύει τοῦ λυτρωθῆναι, ἐπηρείας τοῦ ἀλάστορος.

Καὶ νῦν τῆς Ἑορτῆς.

Αἱ συνήθεις εὐχαὶ παρὰ τοῦ Ἱερέως.

Εἰς τὸν σιχ προσόμοια ἤχος πλ. α' Χαίροις ἀσκητικῶν ἀληθῶς.

Χαίροις ἀσκητικούς ἀληθῶς, μαρτυρικούς τε ὑποστάς πόνους Ἅγιε, Νικόλαε ἐν Βουνένοις, οἷα ἀδάμας στερερός, πρὸς τὰς παρατάξεις ἐνστησάμενος, ἐχθρῶν τῶν ἀθέων, θύειν εἰδώλοις πειθόντων σε· καὶ πειρωμένον, σοῦ τὸν πύρ-

γον τῆς πίστεως, βάλλειν τάχιστα, προσκυνεῖν τε τὰ ξόανα· σὺ δὲ ἐνδυναμούμενος, δυνάμει τοῦ Πνεύματος ἡσυχνας τούτους ἐμφρόνως, ὁμολογῶ τῆς πίστεως, Χριστοῦ τοῦ Σωτήρος, δι' ἧς εὖρες Σωτηρίαν καὶ μέγα ἔλεος.

Στιχ. Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει.

Χαίροις τῶν μοναστῶν καλλονή, καὶ τῶν Μαρτύρων τὸ φαιδρὸν ἀγαλλίαμα, ἡ γλῶσσα ἡ ὀξύτατη, ὁ διανγὴς ὀφθαλμός, ἐν Βουνένων τόπῳ ὥσπερ ἥλιος, λαμπρῶς ἀπαστράψας, ἐνθέοις Μάκαρ χαρίσμασι, καθωραΐσας τὴν ψυχὴν σὺν τῷ σώματι, ἀπαθεία τε καὶ πολλῇ ὁσιότητι, χαίροις στύλε τῆς πίστεως, καὶ τεῖχος ἀκράδαντον, κήρυξ Τριάδος τῆς Θείας, Πατὴρ Υἱοῦ τε καὶ Πνεύματος ἡ νῦν ἐκδυσώπει, ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν δοθῆναι τὸ μέγα ἔλεος.

Στιχ. Τοῖς Ἀγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ

Χαίροις ὡς νικητὴς τῶν παθῶν, καὶ τῶν ἐχθρῶν τοῦ Χριστωνύμου πληρώματος, ὡς λύκων ἡγριωμένων, ἐφορητῶν ἐν σοί, ἐν Βουνένοις Μάκαρ ἡσυχάζοντι· ἐν οἷς καὶ τὸ μέλι τῆς ἀρετῆς ἐργαζόμενος, ἐπιστηρίζων τοὺς σοὶ ἅμα ἐτύγγανες καὶ βοῶν αὐτοῖς, μετὰ θάρρους ἀντίστητε, μὴ ὀλως δειλاندρίσητε, πρὸς πίστιν τὴν ἐνθεον, ἀλλὰ τὸ σῶμα προδόντες, ψυχὰς Κυρίῳ προσάξωμεν, παρ' οὗ ἡ εἰρήνη, καὶ ἡ ἄφεςις σφαλμάτων, καὶ μέγα ἔλεος.

Δόξα ἡχος πλ. δ'

Τῶν φιλεόρτων τὸ σύστημα, δεῦτε πνευματικῶς εὐφρανθώμεν καὶ πανηγυρίσωμεν· ἰδοὺ γὰρ ἐξέλαμψεν ἡ φαιδρὰ καὶ πάμφωτος μνήμη, τοῦ ἐξ ἑφας ἐν Μάρτυσι Νικολάου· ὃς ἐν ἀσκήσει τὴν σάρκα νεκρώσας, τῷ μαρτυρικῷ στέφει κεκόσμηται· διὸ καὶ ἡ σορὸς τῶν θείων Λειψάνων αὐτοῦ, ἀφθόνως πηγάζει, τοῖς πιστοῖς τὰ ἰάματα, τοῖς προσιοῦσι μετὰ πόθου, καὶ πιστῶς ἐορτάζουσιν, τὴν ἐνδοξον αὐτοῦ ἄθλησιν, οὗ ταῖς Πρεσβείαις Χριστέ, ἐλέησον καὶ σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν, τῆς Ἑορτῆς. Νῦν Ἀπολυεῖς.

Τὸ Τρισάγιον. Ἀπολυτίκιον ἡχος δ'. Ὡς τῶν αἰχμαλώτων.

Ως τῶν νοσοῦντων ὁ ἄμισθος ἰατρός, καὶ τῶν ἐν κινδύνῳ ἀπροσμάχητος βοηθός, θλιβομένων τε θερμοῦς ὑπερασπι-

στής, καὶ τῆς ἐν παντοίαις ἀνάγκαις ὑπέρμαχος, Ὁσιομάρτυς ἐξ ἑφας Νικόλαε, Πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ τῆς Ἑορτῆς. Καὶ Ἀπολυεῖς.

Εἰς τὸν Ὁρθρον μετὰ τὸν Ἐξάψαλμον τό, Θεὸς Κύριος.

Τροπάριον πρῶτον τῆς Ἑορτῆς. Εἰτα τοῦ Ἀγίου, καὶ πάλιν τῆς Ἑορτῆς Μετὰ τὴν α' στιχολ. κάθ. τοῦ Ἀγίου ἡχος α' Τὸν τάφον σου Σωτήρ,

Εν ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς, τὴν ὑπέρφωτον μνήμην τιμήσωμεν πιστοί, Νικολάου τοῦ νέου· καθεῖλε γὰρ στερότάτα τῶν βαρβάρων τὸ φρύγμα, δυναμούμενος τῇ τοῦ δεσπότου ἰσχύϊ ὑπὲρ οὗ ἀθλῶν, τὴν κεφαλὴν ἀπετμήθη· δι' ὃ καὶ δεδοξασται.

Δόξα τὸ αὐτό, καὶ νῦν, τῆς Ἑορτῆς.

Εἰς τὴν β' στιχολ. κάθ. ἡχος δ' Ταχὺ προκατάλαβε.

Οσίοις καὶ Μάρτυσι συνεπαγάλλῃ σοφέ, ἐκχέας τὸ αἷμά σου ὑπὲρ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, Νικόλαε ἐνδοξε· χάριν οὖν ἰαμάτων, ἡ σορὸς τῶν Λειψάνων, βρούει τοῖς προσιοῦσιν, εὐλαβεία καὶ πίστις· καὶ πόθῳ τὴν σὴν μνήμην πανηγυρίζουσιν.

Μετὰ δὲ τὸν Πολυέλεον κάθ. ἡχος γ' Τὴν ὥραιότητα

Αγγέλων τάγματα, Μάκαρ ἐθαύμασαν, τὴν καρτερίαν σου, ἐν τῇ ἀθλήσει σου, τὸ σὸν γὰρ Νικόλαε σεπτόν, σῶμα λόγχῃ ἐπάρη· σπαραγμοὺς ὑπήνεγκας, μαστιζόμενος ἔφερες, χαίρων τε ὑπέμεινας, κεφαλῆς τὴν ἀφαίρεσιν, ἵνα τῷ Χριστῷ συμβασιλεύης, ὑπὲρ ἡμῶν αὐτῷ πρεσβεύειν.

Δόξα τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, τῆς Ἑορτῆς,

Οἱ Ἀναβαθμοί, τὸ πρῶτον Ἀντίφωνον τοῦ τετάρτου ἡχου.

Προκείμενον. Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει, καὶ ὡσεὶ κέδρος,

Στιχ. Πεφυτευμένος ἐν τῷ Οἴκῳ Κυρίου.

Εὐαγγέλιον ἐκ τοῦ Λουκᾶν

Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ Μαθηταῖς. Προσέχετε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων.....

[Ζῆτει ἐν τῷ Ὁρθρῳ τοῦ Ἀγίου Δημητρίου]

Ὁ Πεντηκοστός. Δόξα. Ταῖς τοῦ ἀθλοφόρου

Καὶ νῦν. Ταῖς τῆς Θεοτόκου.

Εἶτα στιχ. 'Ελέησόν με ὁ Θεός, καὶ ψάλλομεν τὸ παρὸν ἰδιόμελον
τοῦ 'Αγίου, ἤχος πλ. β'

Οσιομάρτυς Νικόλαε, ἀθλοφόρε τοῦ Χριστοῦ γενναιότατε·
σὺ ἐκ τῆς ἐφ᾽ ἡμᾶς ὁρμώμενος, ταῖς τῶν σῶν θαυμάτων ἀκτί-
σιν, ὡς ἥλιος καταφωτίζεις τὰ πέρατα, καὶ τοὺς ἐν νόσοις
κατακειμένους λυτροῦσαι, ταῖς πρὸς Χριστὸν ἀπαύστοις
Πρεσβείαις σου.

Τό, σῶσον ὁ Θεός.

Κανόνες τῆς 'Εορτῆς εἰς ἡ' καὶ τοῦ 'Αγίου εἰς στ'

'Ἦχος δ' 'Ανοίξω τὸ στόμα μου,

Αμέτοχον ὄντα με, σοφίας πάσης καὶ χάριτος· καὶ νοῦν καὶ
διάνοιαν ὅλως ἀδόκιμον, παιδαγωγῆσον, ὑμνεῖν σε τὸν
φωσφόρον, Νικόλαον Μάρτυρα, τὸν παναοίδιμον.

Μολύνas τὸ σῶμά μου, καὶ τὴν ψυχὴν ὁ πανάθλιος, προσ-
φεύγω σοὶ Ἅγιε, καθικετεύων σε, τῇ πρεσβείᾳ σου, σω-
φρόνησον καὶ σῶσον, πασῶν με λυτροῦμένος τῶν περιστά-
σεων.

Γεώδη κατέλιπες, ὡς νουνεχῆς παναοίδιμε, στρατεῖαν τὴν
πρόσκαιρον ἀποσεισάμενος, καὶ αἰώνιον, κατέλαβες στρα-
τείαν, αἰεὶ εὐφραίνόμενος σὺν τοῖς συνάθλοις σου.

Πλησθεὶς ἀγαπήσεως, Θείας Τρισμάκαρ Νικόλαε, βασάνους
ὑπέμεινας καρτερικώτατα· καὶ ἀσκητικοῖς, ἡγλαϊσμένους
πόνους, Χριστῷ προσενύεξαι, θῦμα πανάριστον.

Δόξα

Τριάδα ἀμέριστον, ὑμνολογοῦντες δοξάζομεν, καρδίᾳ καὶ
στόματι, θερμοῖς τοῖς δάκρυσιν, ἱκετεύοντες· αὐτὴν ἡμῖν
πταισμάτων, ἄφεσιν δωρῦσασθαι δι' ἀγαθότητα.

Καὶ νῦν.

Τὴν μόνην ἀμόλυντον, ὁ ὑπαρὸς καὶ πανάσωτος, ἐγὼ ὑπε-
ρύμνητε, ὑμνεῖν οὐ σθένωσε, ἀλλὰ δέομαι, τὰς φρένας
φωτισόν μου, καὶ κἀθαρον ἄσπινε, ἵνα δοξάζω σε.

Καταβασία. Τῆς 'Εορτῆς.

'Ωδὴ γ'. Τοὺς σοὺς ὑμνολόγους Θεοτόκε.

Ποξάζει τὴν μνήμην σου Παμμάκαρ, ὁ κτίστης τῶν ὅλων
καὶ Θεός, σὺ γὰρ αὐτὸν ἐδόξασας, γενναίοις ἀγωνίσμα-

σιν· ὅθεν ἀξίως εἴληφας, τὰς ἀμοιβὰς τῶν καμάτων σου.

Ζητῶν σε ὁ ἐξ ἐφ᾽ ἡμᾶς ἄρχων, ἐν ὄρει Βουνένων ἀκριβῶς, ὡς
εἶδ᾽ σε ἐκλάμποντα, ἔνδον δρυῶν πανόλβιε, πολλῆς χα-
ρᾶς ἐμπίπλεται, καὶ τὴν ὑγίαν ἀπέλαβεν.

Ασκήσει στενὴν τρίβον ὁδεύσας, πρὸς πλάτος ὁδεύεις νῦν
σοφέ, τοῦ Οὐρανοῦ γηθόμενος, Χριστῷ συνὼν τῷ κτί-
στη σου· ὑπὲρ οὗ καὶ τὴν κάραν σου, ὑπὸ βαρβάρων ἀφή-
ρησαι.

Τοῦ Κόσμου τὰ πέρατα ἐξάδει, λαμπρῶς τὰ θαυμάσια τὰ
σά, θαυματοργε Νικόλαε, καὶ σοῦ τὴν μνήμην ἔνδοξε,
φαιδρῶς πανηγυρίζουσι, Χριστὸν ὑμνοῦντα τὸν Κύριον.

Δόξα.

Η ἄκτιστος φύσις καὶ οὐσία, ἡ πανυπερούσιος Τριάς, καὶ
Βασιλεία μόνιμος, καὶ ὄντως ἀδιάδοχος, ζωῆς τῆς αἰωνίου
σου, τοὺς σὲ ὑμνοῦντας ἀξίωσον.

Καὶ νῦν

Θεοῖ με Θεὸς ἐν σοὶ σκηνώσας, δι' οἶκτον ἀμέτρητον Ἀγνή,
κλαπέντα βρώσει πρότερον, ἀπάτη τῇ τοῦ ὄφεως· καὶ ἐκ
φθορᾶς εἰς ἀφθαρτον, πάλιν ζωὴν εἰσοικίζει με.

Κάθ. ἤχος πλ. δ' Τὴν Σοφίαν καὶ λόγον.

Τοῦ Σταυροῦ τῇ δυνάμει καθοπλισθεὶς ἀπειλὰς τῶν βαρβά-
ρων μὴ πτοηθεὶς, προθύμως διήνυσας, τὸν ἀγῶνα Μακά-
ριε· εὐτολμία ἐλέγξας, αὐτῶν τὴν δυσέβειαν· καὶ σοφῶς ἐκ-
διδάξας, τοῦ λόγου τὴν σάρκωσιν· ὅθεν τοὺς στεφάνους,
παρ' αὐτοῦ ἐκομίσω, ἀξίους τῶν πόνων σου, καὶ ἰδρώτων σου,
Ἅγιε, Ὁσιομάρτυς Νικόλαε. Πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ,
τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δωρήσασθαι, τοῖς ἐορτάζουσι πόθῳ
τὴν Ἀγίαν μνήμην σου.

Δόξα· ἤχος δ'. 'Επεφάνης σήμερον.

Εξ ἐφ᾽ ἡμᾶς ἡστραψεν ὡς ἐφσφόρος· ὁ Χριστοῦ ἀήττητος, καὶ
μέγας ὄντως ἀθλητής. Ὁσιομάρτυς Νικόλαος, ὃς ἐν Βου-
νένοις ἀσκήσας ἐνήθλησεν.

Καὶ νῦν, τῆς Ἑορτῆς.

ᾠδὴ δ'. Ὁ καθήμενος ἐν δόξῃ.

Η σορὸς τῶν σῶν Λειψάνων, Ἀθλοφόρε Νικόλαε· πᾶσι τοῖς νοσοῦσι, ῥῶσίν τε καὶ σθένος χαρίζεται, καὶ διασφύζει παντοίας περιστάσεως, τοὺς κραυγάζοντας, δόξα Χριστῇ τῇ δυνάμει σου.

Σύμπασα ἡ Θετταλία, Νέε Μάρτυς Νικόλαε· καὶ Ἑλλάς τε πᾶσα, μέγαν σε προστάτην ἐπλούτησαν· καὶ ἐορτάζουσι πάντες εὐφραινόμενοι, καὶ κραυγάζουσι, δόξα Χριστῇ τῇ δυνάμει σου.

Οναρ ὄφθης ἀθλοφόρε, ἀσθενοῦντι τῷ ἄρχοντι, φήσας δραμὸν τάχει, ὄρει τῶν Βουνένων εὐρήσεις με, παρὰ πηγὴν ἐν δρυσί, καὶ λήψῃ ἱασιν, τῆς δεινῆς ἀσθενείας, ὃ θαῦμα παραδόξον.

Ασπαζόμεθα ἐν πίστει, σὺν Εἰκόνα Νικόλαε, δρύας τε πηγὴν τε, χῶρον τῶν Βουνένων, ὃν ἠρδευσας, Μαρτυρικῶ σου Παμμάκαρ θείῳ αἵματι, καὶ κραυγάζομεν, δόξα Χριστῇ τῇ δυνάμει σου.

Δόξα

Εν τρισὶ τοῖς χαρακτῆρσιν, ἀνυμνῶ τὴν Θεότητα, τὸν Πατέρα μέλπω, ἅμα τῷ Υἱῷ σὺν τῷ Πνεύματι, μίαν οὐσίαν καὶ δόξαν, ἓνα Κύριον, τὸν ὑμνούμενον ὑπὸ πασῶν τῶν δυνάμεων.

Καὶ νῦν

Θεοτόκον ὡς τεκοῦσαν, σὲ Θεὸν μετὰ σώματος, ἀνυμνολογούμεν, πᾶσαν ἀποτρέποντες αἵρεσιν, ἐν ἐαυτῷ γὰρ ὁ λόγος ἐξ αἱμάτων σου, σάρκα ἐμψυχον, ζωοπλαστήσας ἐπέφανεν.

ᾠδὴ ε' Ἐξέστη τὰ σύμπαντα

Παρίσης ὑπέρμαχοι, πάσης δ' Ἑλλάδος ὄφθῃτε, Νικόλαε Μάρτυς τοῦ Κυρίου, σὺν Νανουδίῳ, καὶ Γρηγορίῳ σοφῷ ἅμα Χριστοφόρῳ καὶ λοιποῖς, ὑμῖν συναθλήσασιν, ἀηττήτῳ φρονήματι.

Μιχαήλ, Ἀκίνδυνε, Θεόδωρε, Παγκράτιε, Αἰμιλιανὲ καὶ Παντολέων, σὺν Ἀρμοδίῳ καὶ Ἰωάννῃ σοφῷ, ἅμα Δημητρίῳ τῷ κλεινῷ, ἄφεσιν αἰτήσασθαι τοῖς ὑμᾶς ἐορτάζουσι.

Οὐδὲν σε ἐχώρισε, Χριστοῦ ἀγάπης ἔνδοξε, οὐ λόγῃ, οὐ βέλος, οὐδὲ ξίφος, ἀλλ' οὐδὲ θάνατος βιαιότατος· ταῦτα πάντα ἥδιστα ἡγοῦ, ἵνα τοῖς συνάθλοις σου συγχορεύῃς αἰώνια.

Συντόνως ἀράμενος, Σταυρὸν τὸν σὸν πανόλβιε, Χριστῷ τῷ Θεῷ κατηκολούθεις, ἕως οὗ τούτου μιμητῆς γέγονας, καὶ τῶν παθημάτων κοινωνὸς, ὅθεν τῆς λαμπρότητος, ἀπολαύεις Πανάριστε.

Δόξα.

Τριάς ὁμοούσιε, μονὰς ἡ τρισυπόστατος, ῥῦσαί με παντοίας ἐπηρείας, τοῦ ἀλλοτρίου καὶ καθοδήγησον, τρίβον εἰς εὐθείαν τοῦ ποιεῖν, τὰ εὐαρεστοῦντά σοι, ὅπως τύχῳ ἀφέσεως.

Καὶ νῦν.

Πρὸς σέ μου τὴν ἅπασαν, ἐλπίδα κόρη τίθῃμι· πρὸς τοὺς οἰκτιρμούς σου καταφεύγω· βλάβης δαιμόνων δεῖξον ἀμέτοχον, τὴν καταποθεῖσάν μου ψυχὴν, καὶ ἐξασθενήσασαν, ἡδονῶν ἐπικλύσεις.

ᾠδὴ στ' Ἐβόησε προτυπῶν

Συνώνυμος τοῦ ἐν μύροις Νικόλαε γέγονας, καὶ θαυμάτων, κατ' ἐκείνον ἀφθόνως μετέλῃφας, ἐκ κινδύνων σφύζων, τοὺς ἐν πίστει θερμῇ σοὶ προστρέχοντας.

Ωθαῦμα πῶς λεπρὸν ὄντα Μάκαρ ἰάτρευσας, παραχρῆμα, καθάρισας τὴν ψυχὴν σὺν τῷ σώματι, δς σπουδῇ σὸν οἶκον, ἀνεδείματο Μάρτυς Νικόλαε.

Οὐκ ἄξιον ὃ Μαιμάκαρ σιγᾷν σὰ τεράστια, ἀλλ' εἰς δόξαν τοῦ Κυρίου λαμπρῶς διηγῆσασθαι, ἵνα ἀνυμνῇται ὑπὸ πάντων πιστῶς καὶ δοξάζεται.

Τῇ αἴγλῃ τοῦ ζωοποιοῦ Σταυροῦ λαμπρυνόμενος, τῶν εἰδώλων τὸ ζοφῶδες πανσόφως διέλυσας, τῶν βαρβάρων θράσος, ἐκ νικήσας εἰς τέλος Μακάριε.

Δόξα.

Τρισάκτινον τρισυπόστατον μίαν Θεότητα, τὸν Πατέρα σὺν Υἱῷ τε καὶ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, εὐσεβῶς κηρύττω, ἐν τὰ τρία Θεὸν ὁμοούσιον.

Καὶ νῦν

Οὐράνωσας γεωθεῖσαν τὴν φύσιν πανάμωμε τῶν ἀνθρώπων, καὶ φθαρεῖσαν αὐτὴν ἐκαινούργησας, διὰ τοῦτο πόθῳ, ἀσιγίτοις φωναῖς σε γεραίρομεν.

Κοντάκιον ἤχος δ'. Ἐπεφάνης σήμερον

Ἐξ ἑφάς σήμερον ἀναφανέντα, ὡς ἀστέρα πάμφωτον, καὶ τῆς Ἑλλάδος εἰς δυσμάς, ὑπὲρ Χριστοῦ ἐνανθλήσαντα, σὲ ἀνυμνοῦμεν τὸν Νέον Νικόλαον.

Ἄλλο Κοντάκιον ἤχος β' Τὰ ἄνω ζητῶν

Τὰ ἄνω ζητῶν, τῶν κάτω κατεφρόνησας, καὶ Κόσμον λιπῶν Θεῷ ἠκολούθησας. Ἐξ ἑφάς ἄριστε, ἐν Βουνένοις παρώκησας, ἐν οἷς θῦμα γενόμενος, Χριστῷ προσενύεξαι Νικόλαε.

Ὁ Οἶκος.

Τοῦ Προδρόμου τὰς τρίβους διὰ ζήλου Μάκαρ ἐσχηκώς, καὶ τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἔνδον τῆς σῆς περιφέρων καρδίας, τὴν φάσκουσαν, μετανοεῖτε, ἀπάρας τῆς σῆς πατρίδος, ὑπερόπτης γενόμενος νεότητος, Κόσμου, πλούτου, καὶ ρεούσης δόξης, οἷά τις αἰτὸς ὑπόπτερος ἵπτασαι ἐν Βουνένοις τῆς Θετταλίας. Κάκει τῆς διὰ Χριστὸν ποθουμένης σοι ἡσυχίας τυχών, οὐ μόνον ὑπερβαλλούσῃ ἀσκήσει τὴν σὺν ψυχὴν κατεκάλυνας, ἀλλὰ καὶ μαρτυρικῷ στέφει, κατὰ τοὺς πάλαι ἐνδόξους Μάρτυρας, κατεκοσμήθης ἀείμνηστε, καὶ εὐῶδες θῦμα γενόμενος, Χριστῷ προσενύεξαι Νικόλαε.

Ἐν Μηνὶ Μαῖῳ Θ'

Μνήμη τοῦ Ἁγίου καὶ Ἐνδόξου Ὁσιομάρτυρος Νικολάου τοῦ Νέου, τοῦ ἐν Βουνένοις ἀσκήσαντος καὶ ἀθλήσαντος.

Στχ. Πολλὰς ὑποστάς Νικόλαε βασάνους,
Χαίρων ἀνῆλθες ἐν πόλῳ Μάκαρ τάχος.

Ἄμφ' ἐνάτῃ Νικόλαον ἔφον γῆθεν ἄειραν.

Ταῖς τοῦ σοῦ ἀθλοφόρου Νικολάου Χριστὲ Πρεβείαις, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς. Ἀμήν.

Ὡδὴ ζ'. Οὐκ ἐλάτρευσαν τῇ κτίσει.

Πληρωθήτωσαν αἰσχύνῃ οἱ παράνομοι, οἱ ἀπιστοῦντες Χριστῷ, καὶ τοῖς Ἁγίοις αὐτοῦ. Ἡμεῖς δὲ πιστεύομεν εἰς σὲ φιλάνθρωπε, ὅτι δέδωκας, τὸν ἀθλοφόρον ἅπασιν, ἱατροῖον τοῖς νοσοῦσι.

Νῦν ἐξέλαμψεν ἡ χάρις τῶν θαυμάτων σου, μάρτυς ἀήτητε, ὡς περ ἀστὴρ φωταυγής· καὶ παύει νοσήματα, ταῖς ἰκεσίαις σου, καὶ δαιμόνια ἀποδιώκει Ἅγιε, τῇ ἀφῇ τῶν σῶν λειψάνων.

Ῥῦσαι Ἅγιε κινδύνων τοὺς ὑμνοῦντάς σε, ἐπιβουλῆς τε ἐχθρῶν; καὶ νοσημάτων πολλῶν, λιταῖς εὐπροσδέκτοις σου, καὶ ἀποσόβησον, σμῆνος ἁθρον, ἀγαρηνῶν πανένδοξε, ἵνα πόθῳ σὲ ὑμνῶμεν.

Ἐὐφροσύνῳς τὴν χαρμόσυνον γεραίρομεν, μνήμην σου ἔνδοξε, καὶ προσκυνοῦμεν σεπτῶς, σορὸν τῶν λειψάνων σου, συμφώνως ψάλλοντες, ὑπερύμνητε, ὁ τῶν Πατέρων Κύριος, καὶ Θεὸς εὐλογητὸς εἰ.

Δόξα.

Προσκυνήσωμεν συμφώνως οἱ Θεόφρονες, Τριάδα ἁναρχον, ἕνα Θεὸν τοῦ παντός, αὐτὴν δογματίζοντες ἀδιαμέριστον, προαιώνιον, καὶ ποιητὴν τῆς κτίσεως, εὐσεβῶς ὁμολογοῦντες.

Καὶ νῦν.

Υποτέταται τῷ τόκῳ σου πανάχραντε, ὡς ποιητὴ καὶ Θεῷ, ὁ Οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, καὶ τὰ καταχθόνια, καὶ ἀνυμνοῦσιν αὐτόν· ὃν ἰκέτευε, ἡμῖν πταισμάτων ἄφεσιν, παρασχεῖν τοῖς σὲ τιμῶσι.

Ὡδὴ η'. Παῖδας εὐαγεῖς

Τίς σε κατ' ἀξίαν εὐφημήσει, Νικόλαε νικηφόρε παναοίδιμε; τίς δὲ ἀριθμήσει σου τὰ λαμπρὰ παλέσματα, καὶ τὸ θαυμάτων μέγεθος τῶν σῶν πανένδοξε; ἀλλὰ πόθῳ τιμῶ-

μεν καὶ πίστει, τὸν δοξάσαντά σε Χριστὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εκ γῆς σὺ πρὸς Οὐρανοὺς ἀνέπτῃς, Νικόλαε τῶν Μαρτύρων ἐγκαλλώπισμα, καὶ ἀπάτην ἅπασαν, τῶν δαιμόνων ἔφυγες· καὶ τῶν εἰδώλων ἅγιε τὴν ματαιότητα, διήλεγξας στερεῶς, καὶ νῦν κράζεις, σὲ ὑπερυψοῦμεν, Χριστέ εἰς τοὺς αἰῶνας.

Επέβῃς ἐν αἵμασιν οἰκείοις, ὡς ἄρμασι στεφανῖτα Παμμακάριστε, καὶ πρὸς ὑπερκόσμια βέβηκας σκηνώματα, παρὰ Χριστοῦ ἐπάξια, γέρα ληψόμενος, καὶ νῦν σὺν τοῖς ἀγγέλοις κραυγάζεις, σὲ ὑπερυψοῦμεν Χριστέ εἰς τοὺς αἰῶνας.

Γλεων γενέσθαι στεφηφόρε, τὸν μόνον παμβασιλέα καθικέτευε, τοῖς τὴν σὺν πανίερων, μνήμην ἐορτάζουσιν, ἀμπλακημάτων ἄφρουν, τούτοις αἰτούμενος, τὸν Κύριον ὑμνεῖτε τὰ ἔργα, καὶ ὑπερυψοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Δόξα

Τρισὶν ὑποστάσεσιν ὑμνοῦμεν, ἓνα Θεὸν τοῦ παντός τὸν ὑπερούσιον, ὃν Ἀγγέλων τάγματα, εὐλαβῶς δοξάζουσιν, ἐν τρισαγίοις ἁσμασι καὶ μελωδήμασι, τὸν Κύριον ὑμνεῖτε βοῶντα, καὶ ὑπερυψοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Καὶ νῦν.

Ω θαῦμα θαυμάτων, πῶς ὁ πάσης, ἐπέκεινα κτίσεως Θεὸς ἡμῶν, κτίζεται καὶ πλάττεται, ἐκ τῆς θεομήτορος, καὶ καινοουργεῖ θελήματι, καὶ ἀναπλάττει με· δι' ἅμετρον αὐτοῦ εὐσπλαγχνίαν καὶ διὰ θανάτου παρέχει τὴν ζωὴν μοι.

Ὡδὴ θ' Ἀπας γηγενής.

Χόρευε Ἑλλάς, ἰδίως δὲ Βούνενα, καὶ ἡ ὑφήλιος, πανηγυρίζετω δέ, Χριστοῦ τὸ πλήρωμα τὴν πανένδοξον, τοῦ Νικολάου ἀθλήσιν, καὶ ἐκβοάτω θερμῶς, χαίροις μάκαρ, ἀσκητῶν ἀγλαΐσμα, καὶ μαρτύρων φαιδρὸν ἀγαλλίαμα.

Ψάλλατε λαοί, καὶ ἥσατε ἅπαντες ὡς ὁ Προφήτης βοᾷ· ὁ Θεὸς δοξάζεται, ἐν τοῖς Ἀγίοις αὐτοῦ ἐκάστοτε, καὶ τοὺς αὐτοῦ θεράποντας στέφει ἐν χάριτι, καὶ δαιμόνων, λύει μηχανήματα, καὶ βροτοὺς διασφίξει ὡς εὐσπλαγχνός.

Ρεύμασι τῶν σῶν, αἱμάτων Μακάριε, πλάνην κατέσβεσας, τῶν εἰδώλων ἅπασαν, καὶ Ἐκκλησίας Χριστοῦ τὸ πλήρωμα, ὡς νικητῆς πανάριστος, ἅπαν ἐφαίδρυνας, διὰ τοῦτο πόθῳ σὲ γεραίρομεν, καὶ ὑμνοῦμεν συμφώνως τὴν μνήμην σου.

Δέχου εὐμενῶς, Νικόλαε ἐνδοξε, νίκης φερώνυμε, ὕμνους τοὺς δε Ἁγιε, οὓς ἐκ χειλέων ἀνάγνων φέρομεν, καὶ τὴν σεπτήν σου ἀθλήσιν πανηγυρίζομεν, ἐκβοῶντες, σπεῦσον ἔξε-
λου ἡμᾶς, πειρασμῶν ἐκ παντοίων καὶ θλίψεων.

Δόξα

Δεῦτε οἱ πιστοί. Τριάδα ἀμέριστον ὑμνολογήσωμεν, ἀναρχὸν αἰδίων, οὐσίαν μίαν καὶ κυριότητα, τὴν τοῦ παντός δεσπόζουσαν, καὶ διὰ ἔλεος, συγχοροῦσαν τοῖς βροτοῖς τὰ πταίσματα, καὶ παρέχουσαν δόξαν ἀθάνατον.

Καὶ νῦν

Φώτισον ἀγνή, ψυχῆς μου τὰ ὄμματα, φῶς ἡ κηύσασα, μὴ καταλαβέτωμε, τῆς ἁμαρτίας σκότος τὸν δειλαιν, μηδὲ βυθὸς καλύψῃ με τῆς ἀπογνώσεως, ἀλλ' αὐτὴ με, σῶσον καὶ κυβέρνησον, πρὸς λιμένα τοῦ θεοῦ θελήματος.

Ἐξαποστειλάριον. Ἐπεφάνη ὁ Σωτὴρ.

Διὰ τὸν πόθον τοῦ Χριστοῦ, τὸ αἷμά σου ἐξέχεας, Νικόλαε γενναιοφρόν καὶ τὴν ὀφρὺν τοῦ δυσμενοῦς, ἀνδρείως ἐταπείνωσας, διὰ τοῦτό σε πάντες, φαιδρῶς ἐορτάζομεν.

Ἐτερον Ἐξαποστειλάριον. Ὁ Οὐρανὸν τοῖς ἄστροις

Τῶν φιλεόρτων τὸ στίφος, φαιδρῶς πανηγυρίζετω, τὴν μνήμην τοῦ πανενδόξου, Τρισμακάρος Νικολάου, ὃς αἵματι Μαρτυρίου, τὴν ἐκκλησίαν φαδρύνει.

Καὶ τῆς Ἑορτῆς.

Εἰς τοὺς Αἶνους στίχους δ' ἤχος πλ. δ'

Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος.

Ω τοῦ παραδόξου θαύματος, νέος ἀστὴρ φαινός, τῇ Ἑλλάδι ἐξέλαμψεν, ἐξ ἑφας ἄδυτος, καταλάμπων τὰ πέριτα.

Ὁ θεῖος ὄντως Μάρτυς Νικόλαος, καὶ διασφύζει τοὺς κινδυνεύοντας, λύει νοσήματα, καὶ δαιμόνων φάλαγγας ἀποσοβεῖ, καὶ πάθη δυσίατα. Χριστοῦ τῇ χάριτι.

Χαίροις Ἀγγέλλων ἐφάμιλλε, καὶ ἀθλητῶν καλλονή, Προφητῶν Ἀποστόλων τε, καὶ Δικαίων σύσκητε. Ὁρθόδοξων ἀγλαΐσμα, χηρῶν προστάτα, καὶ πενομένων τροφεῦ, τῶν ἀσθενούντων ἀκέστορ ἄριστε, πάντων ὑπέρμαχε, τῶν πιστῶς αἰτούντων σε, καὶ εὐσεβῶς, μνήμην ἐκτελούντων σου, Μάρτυς Νικόλαε.

Απαντες πίστει συνδράμωμεν, τῇ τῶν λειψάνων σορῶ, Νικολάου τοῦ Μάρτυρος, φαιδρῶς ἐορτάζοντες, καὶ Χριστὸν ἱκετεύσωμεν, τὸν κτίστην πάντων, Θεὸν καὶ Κύριον, ὅπως πρεσβείαις τοῦ ἀθλοφόρου αὐτοῦ, πάντας λυτρώσῃται, ἀπὸ πάσης θλίψεως, καὶ τοῦ πυρὸς τοῦ διαιωνίζοντος, ὡς ὑπεράγαθος.

Οσιομάρτυς Νικόλαε, περιουσία θερμῇ, τῆς Χριστοῦ ἀγαπήσεως, σαρκὸς καταπάτησας, τὸ χαμαιζήλον φρόνημα, καὶ τὴν ψυχὴν σου, ἀρετῶν κάλλεσι, καταλαμπρύνας θεοειδέστατα, πλάνην διήλεγξας, δυσεβούντων Ἄγιε, ὕψ' ὧν τὸ ζῆν, Μάκαρ ἀφαιρούμενος, χορεύεις ἄληκτα.

Δόξα. Ἦχος α΄

Αγῶνα διπλοῦν ἠγωνίσω, Ἄγιε Νικόλαε, καὶ τὸν δρόμον τετέλεκας τῆς ἀσκήσεως καὶ ἀθλήσεως, διὸ ἐν ὑψίστοις σὺν Ἀγγέλοις χορεύεις, ἀντάξια τῶν πόνων σου, εἰληφῶς τὰ ἄνω Βασίλεια, ἀλλὰ πρέσβευε καὶ ὑπὲρ ἡμῶν Παμμακάριστε, τῶν πιστῶς ἐορτάζόντων, τὴν πανσεβάσμιον μνήμην σου.

Καὶ νῦν. Τῆς Ἑορτῆς.

Δοξολογία μεγάλη καὶ ἀπόλυσις.

Εἰς τὴν Λειτουργίαν τὰ τυπικά, καὶ ἐκ τοῦ Κανόνος ὡδὴ γ' καὶ στ'

Ἀπόστολον καὶ Εὐαγγέλιον

Ζήτη ἐν τῇ μνήμῃ τοῦ Μεγαλομάρτυρος Δημητρίου,
τὸ ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην

Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ Μαθηταῖς. Ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν.

Μεγαλυνάριον

Εἰς Ἄγιον Νέον Νικόλαον.

Δεῦτε εὐφημήσωμεν οἱ πιστοί, τὸν ἐκ τῆς ἐφῶς, ἐξαστράψαντα ἀθλητὴν, φύλακα καὶ ῥύστην, Χριστιανῶν ἀπάντων, Νικόλαον τὸν Νέον, Χριστοῦ τὸν Μάρτυρα.

Ἔτερον

Χαίροις Θετταλίας πάσης φρουρός. Χαίροις τῆς Ἑλλάδος πολιοῦχος καὶ ἀρωγός, χαίροις ὁ Βουνένων, τὸν τόπον ἀγιάσας, τοῖς ρεῖθροις σῶν αἱμάτων, Μάκαρ Νικόλαε.

Ἔτερον

Φύλαττε τοὺς δούλους σου ἀθλητά, τοὺς ἀθροίζομένους τῷ σεπτῷ σου Μάρτυς ναῷ, καὶ ἐπιτελοῦντας, τὴν σὺν ἀγίαν μνήμην, ἐκ πάσης ἐπηρείας, σοφὴ καὶ θλίψεως.

Ἔτερον

Μέγαν σε προστάτην καὶ βοηθόν, κεκτήμεθα Μάρτυς, πεπωκότες ἐν πειρασμοῖς, ῥῦσαι οὖν Παμμακάκαρ, ἡμᾶς λοιμοῦ λιμοῦ τε, ὁρμῆς παίδων τῆς ἁγῆς, Θεῖε Νικόλαε.

Εἰς τὸν ἀγιασμόν.

Ταῖς Πρεσβείαις τοῦ ἐνδόξου ἀθλοφόρου Νικολάου, Χριστὲ διαφύλαξον, τοὺς σοὺς ἱκέτας, ἐκ παντοίας θλίψεως.

Ἔτερον

Τῇ σορῶ τῶν σῶν λειψάνων προσιδῦσι, μετὰ πόθου Παμμακάκαρ Νικόλαε, δόρησαι ῥῶσιν ψυχῆς τε καὶ σώματος.

Σημ. Ἐκδότου. Τὸ προσφυγικὸν χωρίον Τσαμπασλάρ ἐνθα τὸ ἅγισμα καὶ τὸ κενόταφιον τοῦ ἐν Βουνένοις Ἁγίου Νικολάου, ἀποτελεῖται ἐκ δύο συνοικισμῶν Ἐσχάτως διὰ ψηφίσματος τοῦ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου ὁ εἰς συνοικισμὸς ὀνομάσθη Βούνενα ὁ δὲ ἕτερος Ἅγιος Νικόλαος Βουνένης.

Τῷ Τιμιωτάτῳ, Λογιωτάτῳ, καὶ τῷ ὄντι φιλοκάλῳ
καὶ Κοσμιωτάτῳ ἀνδρὶ Κυρίῳ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝῷ. ΧΑΙΡΕΙΝ.

Ιδού ἐμοὶ ἤδιστε καὶ περιπόθητε, Κύριε Κωνσταντίνε, ὃ
ᾧδινες, ἔτεκες· ἀπῆρτηται τουτέστιν ἡ Ἀκολουθία
τοῦ ἐν Βουνένοις τῆς Θετταλίας ἀσκήσαντος καὶ ἀθλήσαν-
τος Ἀγίου Νικολάου τοῦ Νέου. Περὶ ἧς πρὸ πολλοῦ διάπυ-
ρον καὶ διακαεστάτην ἔχων τὴν ἔφεσιν, ἐμοὶ τῷ ἀναγνώφῳ
καὶ παιδείας οὐδὲ ἄκρω, τὸ τοῦ λόγου, δακτύλῳ ἀψαμένῳ,
ἐδίδως τοῦ γχείρημα· οὐκ οἶδ' ὅπως τοῦτο ποιούμενος, παί-
ζων, ἢ δοκιμάζων τὴν τοῦ Φιλοκωνσταντίνου Ἰωσήφ δύνα-
μιν καὶ ἀδυναμίαν· εἶξα μέντοι, ὃ φιλότης τῷ σῷ φιλευσεβεῖ
ζητήματι, καὶ τῇ σῇ θεοσεβεῖ προθέσει, κατὰ δύναμιν προ-
θύμως ἐξυπηρέτησα, ἄρας καὶ καθάρας τὰ πλεῖα τοῦ Δια-
κρούση ἡρανισμένα, καὶ κακοζήλως συντεθειμένα ἐν τῇ πα-
λαιᾷ καὶ μυοβρώτῳ ὀσιομαρτυρικῇ φυλλάδι, ἣν μοι διὰ τοῦ
σοῦ συγγενοῦς ἀρτίως πέπομφας· ὅτι δὲ εἰσάμην τινὰ ἐκ
τῶν τοῦ Διακρούση, ἐποίησάμην τουτί, ὃ φιλότης, δυοῖν
ἔνεκα· τοῦτο μὲν ἵνα μὴ προσκρούσω, ἢ διακρούσω τῷ Δια-
κρούση τοῦτο δέ, ἵνα μὴ δόξω παλαιοὺς ἄνδρας, συγγρα-
φεῖς ὅπως δὴποτε, ἀθετεῖν, καὶ ἀμπαν αἵρειν τὸ ἐκείνων
μνημόσμων· φίλῳ γὰρ καὶ ὁ Διακρούσης ἐκεῖνος, ὥσπερ
καὶ αὐτὸς τῇ σῇ ἡδίστῃ μοι λογιότητι, χαριζόμενος, ὥς αὐ-
τὸς ἑαυτὸν μαρτυρεῖ ἐν τῇ μετὰ τὴν παλαιὰν ἀκολουθίαν
αὐτοῦ πρὸς τὸν φίλον ἐπιστολῇ, τὴν γραφίδα ἱερογραφικῶς
ἐκίνησε· τοιγαροῦν δέξαι, οὐ τὸ προσήκον, ἀλλὰ τὸ δυνατόν
ἐμὸν πόνημα, φίλτατε, ὅπερ καὶ ἀνατίθημι τῇ σῇ ἀγχινοῖᾳ
καὶ κρίσει πρὸς ἐπιθεωρίαν καὶ ἐπιδιόρθωσιν. Οἶδα γὰρ
οἶδα, εἰ καὶ ὀρεσίτροφος, ὅτι πολλῶν ἀνθρώπων εἶδες ἄστεα,

καὶ νόον ἔγνωσ κατὰ τὸν Ὅμηρον διὸ καὶ πέπεισμαι, ὅτι ὥς
περ πάντα κάλων ἐκίνησας διὰ τὴν τῆς Ἀκολουθίας τοῦ
Ἀγίου Νικολάου σύνθεσιν, οὕτω ποιήσεις, ἵνα τῇ σῇ ἐπι-
μελείᾳ, καὶ δαπάνῃ, εἰς τύπον δεύτερον ἐκδοθῇ πρὸς εὐχα-
ρίστησιν τῶν φιλεδόντων, καὶ μνήμην ἁλιστον τοῦ σοῦ τιμίου
ὀνόματος. Κύριος διαφυλάττοι τὴν σὺν λογίότητα, πρεσβείαις
τοῦ Ὁσιομάρτυρος Νικολάου μετ' εὐζωΐας, καὶ ἐν μακρότητι
χρόνων. Ἀμήν.

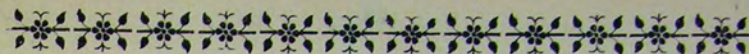
αψή Φαρμουθὶ φθίνοντος

Τῆς σῆς μοι πολυεράστου λογιότητος

Ἀδελφὸς ἐν Πνεύματι.

Ὁ ταπεινὸς Ἀρχιμανδρίτης τοῦ Οἰκουμενικοῦ θρόνου

Ἰωσήφ ὁ ἐκ Φουρνᾶς τῶν Ἀγράφων.

ΒΙΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

Τοῦ Ἀγίου καὶ ἐνδόξου Ὁσιομάρτυρος

ΝΙΚΟΛΑΟΥ

Τοῦ ἐν τῇ τῶν Βουνένων ὄρει ἀσκήσαντος
καὶ ἀθλήσαντος.

Πάτερ εὐλόγησον

ΟΥΤΟΣ ὁ περιφανὴς καὶ ἀήττητός τοῦ Χριστοῦ στρα-
τιώτης Νέος Νικόλαος, ἦτον ἀπὸ τὸ μέρος τῆς Ἀνα-
τολῆς, ἀπὸ γονεῖς εὐγενεῖς καὶ εὐσεβεῖς γεννηθεὶς κατὰ τὸ
ἀνθρώπινον, κατὰ δὲ τὴν ψυχὴν ἔδειχεν εὐγενέστερος καὶ
θαυμασιώτατος. Ἐπειδὴ ἀπὸ ἀπαλῆς τῆς ἡλικίας, ἦτον κατὰ
πολλὰ συνετὸς καὶ φρόνιμος, καὶ δὲν ἀνταμώνετο μὲ νέους
ἀτάκτους πώποτε νὰ γελᾷ, καὶ νὰ εὐτραπελίζεται, λέγων
ἀσχρολογίας καὶ φλυαρίας κατὰ τὴν τῶν νέων συνήθειαν,
ἀλλὰ ἡγάπα νὰ συναναστρέφεται μὲ φρονίμους ἀνθρώπους
καὶ γέροντας, διὰ νὰ ἀκούῃ, καὶ νὰ συνομιλῇ ψυχοφελῇ καὶ
χρήσιμα λόγια. Ὅταν λοιπὸν κατὰ τὴν ἡλικίαν ἐδυνάμωσε,
τὸν ἔγραψαν εἰς τὴν στρατείαν, διατὶ ἦτον πολλὰ ἀνδρειω-
μένος καὶ χρήσιμος· ὅθεν εἰς τοὺς πολέμους ἐπρόκοπτε, καὶ
πολλὰς ἀνδραγαθίας ἔκαμε, καὶ ἔγινεν εἰς ὅλους ὀνομαστός
καὶ περίφημος· ἀκούσας οὖν ὁ Βασιλεὺς τοῦ καιροῦ ἐκείνου
τὴν καλὴν αὐτοῦ φήμην, καὶ πληροφορηθεὶς ὑπὸ πολλῶν
ἀνθρώπων πῶς ὁ Νικόλαος ἦτον, οὐ μόνον εἰς τὸ λέγειν
ἐπιτήδειος, καὶ ἄξιος σύμβουλος, ὅπου ἄλλος κατ' αὐτὸν δὲν
εὐρίσκετο, τὸν ἐμήνυσε καὶ ἦλθεν εἰς τὸ βασιλικὸν παλάτιον,
καὶ συνομιλήσας ἔχαρη πολλά, βλέπωντας πῶς ἦτον γνωστι-
κὸς καὶ φρόνιμος ἀνθρώπος, ὅθεν καὶ τὸν ἔδωκε καὶ ὁφεί-
κιον Δουκός, νὰ ὀρίξῃ ἐπαρχίαν, καὶ νὰ τὸν ὑποτάσσωνται
στρατιῶται ὡς ἔπρεπεν· ὁ δὲ Νικόλαος ἀφ' οὗ ἔλαβε τὴν
ἀξίαν, καὶ ἔγινεν ἡγεμὼν, δὲν ἔπαυε καθ' ἐκάστην ἡμέραν
νὰ γυμνάζῃ τοὺς στρατιώτας του, νὰ τοὺς ἐρμηνεύῃ τοῦ πο-

λέμου τὰ ἐπιτήδεια, ἐπειδὴ αὐτὰ ἔκαμναν χρεία εἰς τὸ ἀξίωμα ὁποῦ εὐρίσκετο, ἀλλὰ περισσότερον τοὺς ἐνουθέτα καὶ ἐδίδασκε τὰ ἔργα τῆς χριστιανικῆς πολιτείας καὶ τάξεως, πῶς νὰ προσεύχωνται, καὶ νὰ παρακαλοῦσι τὸν Δεσπότην Χριστόν, νὰ τοὺς δίδῃ δύναμιν κατ' ἐχθρῶν εἰς τὸν πόλεμον, καὶ πολλαῖς φοραῖς τοὺς ἐδιηγείτο ἀνδραγαθίας καὶ ἱστορίας τῶν παλαιῶν ἀνδρείων, καὶ τρόπαια, πῶς ἐπολέμησαν καὶ ἐνίκησαν κάστρα πολλά, καὶ πόλεις ἐκυρίευσαν· ἀλλὰ τὸ περισσότερον ἀπὸ ὅλα καὶ χρησιμώτερον, τοὺς ἐνουθέτα νὰ ἔχουν τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν ἐνθύμησιν αὐτῶν ἀνεξάλειπτον, νὰ μὴν ἀδικήσουν τινὰ πτωχόν, ἢ πλούσιον πώποτε, ὅθεν ὅλοι του οἱ στρατιῶται, δὲν ἔκαμναν ἀτάξίαν ποσῶς εἰς ὅσους τόπους ἐπῆγαιναν, οὔτε εἶπε τινὰς πώποτε, πῶς οἱ στρατιῶται τοῦ Νικολάου τὸν ἠδίκησαν, ἢ παραμιζρὸν αὐτὸν ἐξημίωσαν· τὸν καιρὸν ἐκεῖνον ἀποστάτησε τὸ μέρος τῆς Θειταλίας, καὶ δὲν ἤθελαν νὰ ὑποτάσσωνται εἰς τὸν Βασιλέα τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὁποῦ ὥριζε τὴν Ἀνατολήν, ἀλλὰ ἐπῆγαιναν εἰς τὰ σύνορα τῆς Μακεδονίας, καὶ ἐκούρσευαν, καὶ πολλοὺς ἀνθρώπους ἐσκόλαβον, διὰ τοῦτο ὁ Βασιλεὺς ἔστειλεν ὀρισμοὺς εἰς τὴν Ἀνατολήν ὅλην, καὶ ἦλθον οἱ τοπάρχαι μὲ τὰ στρατεύματα. μὲ τοὺς ὑπηκόους του, ὅστις ἐπῆγεν εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, καὶ κροτήσαντες Πόλεμον τὴν ἐνίκησαν, καὶ προσκυνήσαντες οἱ Θεσσαλονικεῖς, ὑπεσχέθησαν νὰ δίδωσι πάλιν τὸ διατεταγμένον χαράττι, καθὼς καὶ πρότερον. Ἐπειτα μισεύοντες ἀπὸ ἐκεῖ, ἐπῆγαν ἕως εἰς Λάρισσαν, ἣτις ἦτον ποτὲ κάστρον δυνατὸν καὶ εὐμορφον, καλῶπισμένον, καὶ μὲ πύργους δυνατοὺς φυλαττόμενον, ὅθεν καὶ δὲν ἐδυνήθησαν νὰ τὸ ὑποτάξουν, ἀλλὰ μᾶλλον αὐτοὶ ἐνίκηθησαν. Διότι εὐγένοντες οἱ Λαρισσαῖοι ἔδωκαν μέγαν Πόλεμον, καὶ πολλοὺς τοῦ φουσάτου ἐφόνευσαν· βλέπωντας λοιπὸν ὁ Νικόλαος πῶς οἱ Ῥωμαῖοι καταπονοῦνται, καὶ οἱ ἐχθροὶ τοὺς ἔχουν τὰ νικητήρια, ἐσυλλογίσθη εἰς τὸν ἑαυτὸν του λέγωντας, ἰδοὺ οἱ ἄνθρωποι μας ἐνίκηθησαν, καὶ ἂν πέσω καὶ ἐγὼ νὰ θανατωθῶ εἰς τὸν Πόλεμον ἄδικα, καθὼς αὐτοὶ οἱ τάλανες ἔπαθον, τί με θέλει ὠφελήσῃ ἢ πρόσκαιρος τιμὴ τοῦ Δουκὸς, καὶ τὸ φθαρτὸν ἀξίωμα; κάλλιον εἶναι νὰ ζῶ ἄτιμος, πάρεξ νὰ ὀρίζω τόσους στρατιώτας, καὶ νὰ

λάβω ἄτιμον θάνατον, ποίαν τιμὴν ἔχει πλέον τὸ κορμί μου; ἢ ποίαν ὠφέλειαν εὐρίσκει ἡ ψυχὴ μου, ὅταν ἀφανισθῇ ἡ ζωὴ μου ἄκαιρα; κάλλιον εἶναι τὸ λοιπὸν νὰ ὑπάγω νὰ ἡσυχάσω εἰς ἓνα τόπον ἔρημον, νὰ κλαίω τὰς ἁμαρτίας μου, ἴσως εἰς τύχῳ παρὰ Θεοῦ συγχωρήσεως τὴν ὥραν τῆς κρίσεως· ταῦτα καθ' ἑαυτὸν διαλογιζόμενος, ἀνεχώρησεν ἀπὸ τοὺς ἄλλους, καὶ ἐπῆγεν εἰς τὸ Βουνὸν τῆς Βουνένης, ὁποῦ ἦτον μέγα δάσος, καὶ κελλία μέσα εἰς τὸν λόγγον, καὶ ἐκατοικοῦσαν ἀναχωρηταὶ καὶ ἀσκηταὶ ἐνάρετοι, καὶ ὅταν τοὺς εἶδε, πολλὰ ἐχάρηκεν εὐχαριστήσας τὸν Κύριον ὁποῦ τὸν ἐφώτισε, καὶ τὸν ὠδήγησε νὰ ὑπάγῃ εἰς τοιοῦτον τόπον ψυχωσπύριον. Ἐμείνεν οὖν μετ' αὐτῶν συναγωνιζόμενος, καὶ τὴν κατὰ Θεὸν ἀρετὴν ἐργαζόμενος, καὶ βλέποντες ἐκεῖνοι οἱ θαυμάσιοι ἀσκηταὶ τὸ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ πρόθυμον, πῶς ἐκοπίαζε περισσῶς εἰς τὴν ἀσκησιν μὲ νηστείαν, προσευχὴν, καὶ ἀγρυπνίαν ὁλονύκτιον, τὸν ἀγαποῦσαν κατὰ Θεόν, καὶ πολλάκις συνωμιλοῦσαν μετ' αὐτοῦ, παρακινούντες τὸν εἰς περισσότεραν προκοπὴν ἀρετῆς μὲ ψυχωφελῇ διηγήματα ὁποῦ τοῦ ἔλεγον οἱ μακάριοι τὰς ὁποίας νουθεσίας καθ' ἐκάστην ἀκούων, ἐσπουδαζεν εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς μοναδικῆς πολιτείας, ὅσον ἐδύνετο, καὶ ὅλοι τοὺς τὸν ἐθαύμαζαν. καὶ ἐβιάζοντο νὰ μὴ τοὺς περισσεύσῃ εἰς τὴν ἀσκησιν ἓνας τοιοῦτος νέος. Βλέπωντας δὲ ὁ πονηρὸς διάβολος τὴν κατὰ Θεὸν αὐτῶν πολιτείαν, τὴν θαυμασίαν καὶ ἀξιέπαινον, δὲν ἐδυνήθη νὰ ὑποφέρῃ ἕως τέλους ὁ τρισκατάρτος, καθὼς ἔχει συνήθειαν πάντοτε νὰ ἐμποδίσῃ τὸ καλὸν ὡς μισόκαλος καὶ νὰ πειράξῃ τοὺς ἐναρέτους ὁ δόλιος. Ἐξήγειρε λοιπὸν τοὺς ἀθέους ἀβάρους, καὶ ἐκούρσευαν τὰ μέρη τῆς δύσεως, καὶ πατώντες κάστρα καὶ χώρας, καὶ πολλοὺς αἰχμαλωτίσαντες, ἦλθον καὶ εἰς τὴν Λάρισσαν, καὶ εἰς ὀλίγας ἡμέρας τὴν ἐπῆραν, καὶ ἐκυρίευσαν ὅλα τὰ περὶχωρα, ἀπὸ τὴν Δημητριάδα ἕως τὸν Βόλον ἕως τὰ Φέρσαλα, καὶ εἰς τὴν Ἐλασσῶνα καὶ τὰ περὶχωρα, καὶ τόσον τοὺς ἐταπεινώσαν, ὥστε καὶ εἰς τὴν πίστιν τοὺς ἐδυνάστευαν, νὰ ἀρνηθοῦν τὸν Δεσπότην Χριστόν, τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεὸν νὰ προσκυνήσουν ἄχρηστα εἰδωλα, καὶ πολλοὺς ἐθανάτωσαν ὁποῦ δὲν ἠθέλησαν νὰ προδώσουν τὴν εὐσέβειαν, ἀλλὰ ὑπέμειναν

διαφόρους τιμωρίας, καὶ κολαστήρια μύρια, διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ γλυκυτάτου Χριστοῦ οἱ φιλόχριστοι, καὶ οὕτω μὲ τὴν πρόσκαιρον κάκωσιν ἐκληρονόμησαν αἰώνιον εὐφροσύνην, καὶ ἄρρητον ἀγαλλίασιν εἰς Βασιλείαν αὐτοῦ τὴν Οὐράνιον. Ὅταν δὲ ταῦτα ἐγίνοντο, ἦτον ὁ Ἅγιος Νικόλαος εἰς τὴν σκήτην τῆς Βουνένης μὲ τοὺς συντρόφους του καὶ ἀσκήτευον, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα εἶναι ταῦτα, Γρηγόριος, Ἀρμόδιος, Ἰωάννης, Δημήτριος, Μιχαήλ, Ἀκίνδυρος, Θεόδωρος, Παγκράτιος, Χριστοφόρος, Παντολέων, Αἰμιλιανὸς καὶ Νανούδιος, οἵτινες καθὼς ἤρχοντο μίαν νύκτα, ἦλθεν Ἄγγελος Κυρίου καὶ λέγει τοὺς, ἐτοιμασθῆτε, καὶ στέκεσθε στερεοί, ὅτι εἰς ὀλίγας ἡμέρας μέλλετε νὰ μαρτυρήσητε, διὰ νὰ λάβετε τὰ βραβεῖα καὶ τοὺς στεφάνους τῆς ἀθλήσεως, νὰ κληρονομήσητε Βασιλείαν Οὐράνιον· ταῦτα εἰπὼν, αὐτοὺς μὲν ἀφανὴς ἐγένετο, οἱ δὲ ἀκούσαντες τὰ χαρμόσυνα εὐαγγέλια ἐχάρησαν καὶ ἠγωνίζοντο περισσότερον, εἰς νηστείας καὶ προσευχὰς σχολάζοντες, διὰ νὰ γένωσιν ἄξιοι τῆς αἰωνίου μακαριότητος· καὶ μεθ' ἡμέρας τινὰς ἔμαθον οἱ αἰμοβόροι κύνες ἐκεῖνοι βάρβαροι Ἀβάρροι, ὅτι εἰς τὸ Βουνὸν τῆς Βουνένης ἐκατοικοῦσαν ἀσκηταὶ νηστεύοντες καὶ προσκυνοῦντες ἡμέραν καὶ νύκτα ἀκαταπαύστως τὸν Κύριον. λοιπὸν ἀρματώθηκαν, καὶ ἐπῆγαν νὰ τοὺς φονεύσωσιν, ὁ δὲ Ἅγιος Νικόλαος ἐνουθέτει τοὺς ἀδελφοὺς καὶ συνασκητάς του, καὶ τοὺς ἐσυμβούλευεν οὕτω λέγωντας· μὴ φοβηθῶμεν ἀδελφοί τὸν πρόσκαιρον θάνατον, μήτε ποσῶς δειλιάσωμεν ὅτι τώρα ἦλθεν ἡ ὥρα νὰ δεῖξωμεν τὴν ἀνδρείαν μας, νὰ κληρονομήσωμεν διὰ μικρὰν καὶ ὀλίγην παιδευσιν, παντοτεινὴν εὐφροσύνην καὶ ἀνάπαυσιν αἰωνίζουσαν· αὐτὰ καὶ ἕτερα λέγοντος τοῦ Ἁγίου πρὸς στερέωσιν τῶν ἀδελφῶν, ἔφθασαν καὶ ἐκεῖνοι οἱ αἰμοβόροι ὡς θηρία ἀνήμερα, καὶ λαβόντες τοὺς Ἅγιους ἐτιμωροῦσαν αὐτοὺς ἀνηλεῶς καὶ ἀσπλαγχνα, μὲ στρέβλας, ῥαβδισμούς, καὶ μὲ ἄλλα διάφορα κολαστήρια. Ἐκεῖνοι δὲ οἱ μακάριοι ὑπέμειναν ἀνδρειωμένα καὶ γενναϊότατα, ὅσας βασάνους τοὺς ἔκαμαν, καὶ δὲν ἐπρόδωκαν τὴν εὐσέβειαν, ὅθεν οἱ Βάρβαροι τοὺς ἀπεκεφάλισαν, καὶ τοὺς ἐπροξένησαν μὲ τὸν προσωρινὸν θάνατον, ἀθάνατον ζωὴν καὶ Βασιλείαν Οὐράνιον.

Τὸν δὲ Ἅγιον Νικόλαον ἰδόντες εἰς τοιαύτην ἡλικίαν ὠραιοτάτην, καὶ γνωρίσαντες τὴν φρόνησιν καὶ ἀνδρείαν του δὲν τὸν ἐπείραζαν τίποτε, ἀλλὰ μὲ λόγια ῥαδιουργίας καὶ κολακείας τὸν ἐσυντύχαιναν, ἐλπίζοντες οἱ ἀνόητοι καὶ παράφρονες νὰ τὸν φέρουν εἰς τὸ μιαιώτατον σέβας τους, ἀλλὰ ματαίως οἱ μάταιοι καὶ ψευδῶς ἐμελέτησαν, διότι ποσῶς δὲν ἐδυνήθησαν νὰ τὸν παρασαλεύσουν ἀπὸ τὴν εὐσέβειαν, ἀλλὰ τοὺς ἀπεκρίνατο φρόνιμα εἰς τὰς κολακείας ὁποῦ τοῦ ἔλεγον, λέγοντας.

Ἐγὼ δὲν εἶμαι μωρὸν παιδίον νὰ γελασθῶ ἄγνωστα, νὰ ἀρνηθῶ τὸν ἀληθινόν Θεον ὁποῦ μὲ ἔπλασε, νὰ προσκυνήσω εἰδωλὰ ζωφὰ καὶ ἀναίσθητα, ἀλλὰ καθὼς ἐξ ἀρχῆς ἤμουν εὐσεβὴς Χριστιανὸς καὶ Ὁρθόδοξος, οὕτως ἔως νὰ δώσω τὴν ψυχὴν μου εἰς τὰς ἀχράντους χεῖρας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τὸν ὁποῖον ὡς Θεὸν ἀληθινὸν καὶ Σωτήρά μου, προσκυνῶ, λατρεύω, καὶ σέβομαι, καὶ διὰ τὴν ἀγάπην του ἔχω μεγάλην προθυμίαν καὶ πόθον ἀνείκαστον, νὰ χύσω τὸ αἷμά μου, τοὺς δὲ ἐδικούς σας Θεοὺς καταφρονῶ καὶ ἀτιμάζω ὡς πέτραις ὁποῦ εἶναι καὶ ξύλα ἀναίσθητα, καὶ ἄλλη τις ὕλη καταφρονεμένη καὶ ἄχρηστος. Τότε οἱ δύσχρηστοι Βάρβαροι ἀκούοντες τὰς κατὰ τῶν Θεῶν αὐτῶν ὕβρεις καὶ κατηγορίας, πολλὰ ἐθυμώθησαν, καὶ τὸν ἐδειραν ἀνελεημόνητα. Ἐπειτα πάλιν τὸν ἐκολάκευαν λέγοντες, Νικόλαε, μὴ χάσης τοιαύτην ἀνδρείαν καὶ ὠραιότητα ματαίως καὶ ἀνωφέλευτα, ὅτι ὁ Χριστὸς σου δὲν θέλει σὲ δώσει τινὰ βοήθειαν, μόνον κάμε αὐτὸ ὁποῦ σὲ λέγομεν, καὶ γίνου συγκοινωνός μας καὶ ὁμόφρων εἰς τὸ προσκύνημα, νὰ μὴν ὑστερηθῇς τὴν γλυκυτάτην ταύτην ζωὴν, μὲ πολλὰ καὶ πάνδεινα κολαστήρια, ὁποῦ μέλεις νὰ λάβῃς σήμερον ἀπὸ λόγου μας, ἐὰν καταφρονήσης τοὺς λόγους μας· λέγει τοὺς ὁ Ἅγιος, αὐτὸ ὁποῦ φοβερίζετε νὰ μὲ κάμετε, ἐπιθυμῶ πολλὰ καὶ ὀρέγομαι, ὅτι ἐὰν μὲ χωρίσητε ἀπὸ τὴν ζωὴν ἐτούτην τὴν ματαίαν καὶ πρόσκαιρον, μοῦ προξενάτε Βασιλείαν Οὐράνιον, καὶ ζωὴν ἀτελεύτητον νὰ συνδοξασθῶ μὲ τὸν Χριστὸν μου πάντοτε, νὰ ἔχω χαρὰν ἀνεκλάλητον, καὶ εὐφροσύνην καὶ ἀγαλλίασιν ἄρρητον εἰς τὸν Παράδεισον πάντοτε, ὅταν οὖν ἐγνώρισαν ὅτι δὲν ἤμ-

ποροῦν νὰ τὸν μετασαλεύσουν ἀπὸ τὸ σέβας του, ἀποφάσισαν νὰ τοῦ δώσουν σκληρὸν καὶ ἐπώδυνον θάνατον, καὶ πρῶτον μὲν τὸν ἔδειραν ἀνελεήμονα, ἕως οὗ ἐκοκκίνησεν ἡ γῆ ἀπὸ τὸ "Ἅγιον Αἱμά του, δύο καὶ τρεῖς φοραῖς ἀλλάχθησαν οἱ μαστίζοντες, ὁ δὲ "Ἅγιος ἐκαρτέρει γενναίως τοιαῦτα εὐχόμενος· ὑπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον, καὶ τόσον ὑπέμεινε τὴν μαστίγωσιν, ὅπου ἐφαίνετο πῶς ἔπασχεν ἄλλος κατὰ ἀλήθειαν. Ἐπειτα τὸν ἔδεσαν εἰς ἓνα δένδρον καὶ τὸν ἐτόξευαν μετὰ ταῦτα ἐπῆραν τὸ ἐδικόν του κοντάρι καὶ τὸν ἐλόγγευαν, καὶ ἄλλαις πολλαῖς τιμωρίαις τοῦ ἔκαμναν, καὶ διάφορα βάσανα, λέγοντές του νὰ ἀρνηθῇ τὸν Χριστόν, καὶ νὰ προσκυνήσῃ τὰ εἰδωλα, αὐτὸς δὲ τοὺς ἀπεκρίνετο ἄφοβα, καὶ τοὺς ὕβριζε λέγωντας· θηριόγνομοι καὶ ἀπάνθρωποι, ὅπου μόνον σῆμα ἀνθρώπων ἔχετε, ἀμὴ ποσῶς δὲν μετέχετε ἀνθρωπίνης γνώσεως, μὴν ἔχετε ἐλπίδα τινὰ μετὰ ταῦτα τὰ βάσανα νὰ με χωρίσητε ἀπὸ τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ μου. Διότι ὅσα κακὰ με κάμνετε, τόσα στέφανα μου πλέκετε, καὶ ὁ Χριστὸς παραστέκεται βοηθός μου, καὶ μοῦ ἐλαφρύνει τὴν παιδευσιν, ὅθεν πόνον τινά, ἢ τιμωρίαν ποσῶς δὲν αἰσθάνομαι, ταῦτα ἀκούοντες οἱ Βάρβαροι ἀπελπίσθησαν. Καὶ γνωρίζοντες ὅτι δὲν θέλουν δυνηθῶν νὰ μεταγυρίσουν τὴν γνώμην του, ἂν τοῦ δώσουν καὶ ἕτερα μύρια κολαστήρια. Ἐκοψαν τὴν ἀγίαν αὐτοῦ Κεφαλὴν εἰς τὰς ἑννέα τοῦ Μαίτου μηνός, καὶ ἡ μὲν μακαρία τοῦ ψυχῇ καὶ ὀλόφωτος ἀνῆλθεν εἰς τὰ Οὐράνια σκηνώματα, ἔχουσα τοὺς φωτεινοὺς Ἀγγέλους συνευφραινομένους αὐτῇ καὶ συμφάλλοντας, τὸ δὲ "Ἅγιον αὐτοῦ καὶ πανσεβάσμιον λείψανον ἔμεινεν εἰς τὸ βουνὸν ἐκεῖνο ἄταφον καὶ ἀνεπιμέλητον, ὅμως μετὰ τὴν χάριν τοῦ μεγαλοδώρου καὶ Παντοδυνάμου Θεοῦ, ἐφυλάχθη ἀπὸ Θεῖους Ἀγγέλους τόσους χρόνους ἄβλαβον καὶ ἀκέραιον, ἕως ὅτου ἠθέλησεν αὐτὸς ὁ Μέγας Θεὸς καὶ τὸ ἐφανέρωσε μετὰ τρόπον θαυμάσιον, ὥς θησαυρὸν πολῦτιμον, διότι ὅσοι εἰς τὴν γῆν τὸν ἐδόξασαν, καὶ διὰ τὸ Πανάγιον αὐτοῦ καὶ ὑπερύμνητον ὄνομα ἠγωνίσθησαν, τοὺς ἐτίμησε καὶ αὐτὸς ὁ Πανάγαθος, καὶ τοὺς ἀντάμειψε πλοῦσια, ποιήσας αὐτοὺς υἱοὺς καὶ κληρονόμους τῆς Βασιλείας του· καὶ οὐ μόνον εἰς τοὺς Οὐρανοὺς τοὺς ἀποδίδει τὸν μισθὸν τῶν καμάτων μυριοπλάσια, ἀλλὰ καὶ ἐδῶ εἰς τὴν

γῆν τοὺς δίδει χάριν καὶ δύναμιν νὰ κάμνουν θαυματουργίας καὶ τέρατα, νὰ τοὺς δοξάζουν καὶ οἱ ἄνθρωποι διὰ νὰ παρακινουῦνται καὶ ἄλλοι εἰς τὰ καλὰ ἔργα, καὶ νὰ τοὺς μιμῶνται τὸ καταδύναμιν, βλέποντες τὰ θαύματα ὅπου κάμνουνσι, καθὼς καὶ τὸν Ὁσιομάρτυρα αὐτοῦ Νικόλαον μεγαλοπρεπῶς ἐθαυμάστωσε, διὰ νὰ γνωρίσῃ πᾶς ἓνας πόσης παρρησίας παρ' αὐτοῦ τοῦ Παναγίου καὶ Παντοδυνάμου Θεοῦ ἡξιώθη. Ἀκούσατε λοιπὸν ἐκ τῶν πολλῶν θαυμάτων αὐτοῦ ἓνα ὅπου ἐτέλεσε, καὶ ἀπὸ τοῦτο νὰ συμπεράνετε καὶ τὰ ἐπίλοιπα, ἐπειδὴ ἀπὸ τοῦ μέρους γνωρίζεται τὸ ὅλον. Εἰς τὰ μέρη τῆς Ἀνατολῆς, ἦγον εἰς τὴν αὐτὴν χώραν ὅπου ἐγεννήθη καὶ ἀνετράφη ὁ Ὁσιομάρτυς Νικόλαος ἦτον ἓνας μέγας Ἄρχων κατὰ πολλὰ πλούσιος, τοῦ ὁποῦ συνέβη μεγάλη ἀσθένεια ὅπου λέγεται λῶβα, ἣτις ἔτρωγε πολὺν καιρὸν καὶ ἐκαταδαπάνα τὰς σάρκας του, καὶ ἐξοδιάζοντας εἰς τοὺς ἰατροὺς πολλὰ χρήματα, δὲν εἶδε καμμίαν ὠφέλειαν, ἀλλὰ μάλιστα ὅσον αὐτὸς ἐξοδίαζε, τοσοῦτον ἡ ἀσθένεια ἐπερίσσευεν, ὅθεν εἶχε θλίψιν ἀνείκαστον, καὶ μίαν νύκτα ὅταν ἐκοιμᾶτο ὁ ἄρχων. τοῦ φαίνεται εἰς τὸν ὕπνον ὁ "Ἅγιος λέγωντας, διὰ τί κοιπάζεις καὶ ἐξοδιάζεις τὸν πλοῦτόν σου ἀνωφέλευτα; ὕπαγε εἰς τὰ μέρη τῆς Λαρίσσης νὰ ἐρωτήσῃς νὰ σὲ δείξουν τὸ Βουνὸν τῆς Βουνένης, καὶ ἐκεῖ νὰ ἐρευνήσῃς κατὰ τὸν τόπον, καὶ θέλεις εὖρη εἰς μίαν βρύσιν τὸ λείψανόν μου, καὶ αὐτὸ θέλει δώσει τὴν ἰατρειάν τῆς δεινῆς ἀρρωστίας σου· τὸ πρῶτον ὅταν ἐξημέρωσεν ἠγέρθη τῆς κλίνης ὁ ἄρρωστος, καὶ χωρὶς νὰ παραγγείλῃ διὰ τὸν οἶκόν του τίποτε, πορευθεὶς παρευθὺς εἰς τὴν θάλασσαν ἤρε καράβη, καὶ ἐταξίδευσεν εἰς τὴν Λάρισσαν, καὶ φθάνωντας εἰς τὸν τόπον ὅπου τοῦ εἶπεν ὁ "Ἅγιος ἤρε τὴν βρύσιν, καὶ πολλὰ ἐχάρη. Ἐπειτα ἐρευνῶντας μετὰ πολὺν κόπον ἐπιμελέστατα, διὰ τί ἦτον λόγος περισσός, καὶ δένδρα μεγάλα πολλὰ δασέα, ἤρε τὸ πάντιμον τοῦ Μάρτυρος Λείψανον μετὰ τὴν θεῖαν βοήθειαν, τὸ ὅποιον ἦτον ἀκόμη σφον καὶ ἀκέραιον τόσους χρόνους, ὃ τοῦ θαύματος, καὶ εὐωδίαζεν ἄμετρα, τότε ὁ ἄρχων ἐπλύθη εἰς τὴν βρύσιν πρότερον, ἔπειτα κατησπάζετο τὸ "Ἅγιον ἐκεῖνο Λείψανον μετ' εὐλαβείας καὶ πίστεως, καὶ παρευθὺς ἔφυγεν ἡ ἀσθένειά του, καθὼς τὸ σκότος ὑπὸ τοῦ

φωτὸς ἀφανίζεται, καὶ ἔμεινεν εἰς μίαν στιγμήν ὑγίης ὅλος, χωρίς νὰ μείνῃ ἀσχημία ποσῶς εἰς τὴν σάρκα του· ὅθεν διὰ νὰ μὴν φανῇ πρὸς τὴν τοιαύτην μεγίστην εὐεργεσίαν ἀχάριστος, ἐκαθάρισεν ὅλον ἐκεῖνον τὸν τόπον ὁποῦ ἤρρε τὸν πάντιμον αὐτὸν θησαυρόν, καὶ ἔκτισε μίαν Ἐκκλησίαν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Ἀγίου ἔπειτα ὑπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ἀγαλλόμενος, δοξάζων τὸν Θεόν, καὶ εὐχαριστῶντας τὸν Ἅγιον. Ἐπῆρε δὲ καὶ ὀλίγον μέρος ἀπὸ τὸ Ἅγιον Λεῖψανον, καὶ γῶμα ἀπὸ ἐκεῖνον τὸν τόπον, καὶ ὅσοι τὸ ἀσπάζοντο ἰατρεύοντο ἀπὸ πᾶσαν ἀσθένειαν· οὐ μόνον δὲ τοῦτο τὸ θαυμάσιον ἐτέλεσεν ὁ Ἅγιος τοῦ Χριστοῦ Ὁσιομάρτυς Νικόλαος, ἀλλὰ καὶ ἄλλα πολλὰ διηγήσεως ἄξια, διότι ὁ ἄρχων ἐκεῖνος ὁποῦ ἰατρεύθη, τὸ ἐκήρυττε πανταχοῦ, καὶ ὄχι μόνον ἐκεῖ, εἰς τὴν Ἀνατολὴν ὅλην τὸ ἔμαθον, ἀλλὰ καὶ εἰς ὅλην τὴν Δύσιν ἢ φήμη του ἔφθασε, καὶ ἔτρεχον ἀπὸ κάθε τόπον ὅσοι εἶχαν ἀσθένειαν, καὶ παρενθὺς ἰατρεύοντο, κάθε ἓνας κατὰ τὴν πίστιν ὁποῦ εἶχε πρὸς τὸν Θεόν, καὶ πρὸς τὸν Μάρτυρα εὐλάβειαν· καὶ οὐ μόνον τότε θαυματούργει ὁ Ἅγιος, ἀλλὰ καὶ τὴν σήμερον ἐνεργεῖ μεγάλα θαυμάσια εἰς ἐκεῖνους ὁποῦ ἔχουν πίστιν ἀνόθευτον εἰς τὸν Δεσπότην Χριστόν, καὶ εὐλάβειαν θερμὴν εἰς τὸν Ἅγιον καὶ τὸν πανηγυρίζουν θεαρέστως μὲ ὕμνους, μὲ ψαλμοφδίας, καὶ μὲ συντριβὴν καὶ ταπείνωσιν. Ἀρμόδιον δὲ εἶναι νὰ εἰποῦμεν, ὅτι εἰς τὴν νῆσον Ἄνδρον καλουμένην, διατελεῖ Ἱερὸν καὶ Σεβασμιον Μοναστήριον ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἀγίου Νικολάου τοῦ ἐν Μύροις, ἐν αὐτῷ δὴ τῷ Σεβασμίῳ Μοναστηρίῳ εὐρίσκεται, ὡς περ τις θησαυρὸς πολύτιμος, καὶ ἡ θαυματουργὸς καὶ χαριτόβρυτος κἀρα τούτου τοῦ ἐν Ὁσίοις καὶ Μάρτυσι Νικολάου τοῦ Νέου, ἥτις ὑπὸ τῶν ἐν αὐτῷ διατελούντων πατέρων πολλάκις ἐν Κωνσταντινουπόλει μετακομιζομένη, μετόχιον ἐν τῇ κατὰ τὸ Βλάχ σαράγι ἔχοντος τοῦ διαληφθέντος Μοναστηρίου, πολλὰ καὶ ἄπειρα θαύματα ἐπιτελεῖ, ὅπου ἂν πρόσκληθῇ εἰς ἀγιασμόν. Ἄς χαροῦμεν λοιπὸν καὶ ἡμεῖς σήμερον καὶ ἄς τὸν εὐχαριστήσωμεν ὄχι μὲ ἄπρεπα ἔργα ὁποῦ δὲν ἀρμόζουν εἰς τὴν χριστιανικὴν τάξιν, δηλονότι μὲ πολυφαγίας καὶ μέθαις, καὶ μὲ χοροὺς καὶ φωναῖς ἄτακταις, ἀλλὰ μὲ ἐλεημοσύνας, μὲ προσευχάς, καὶ μὲ δάκρυα, καὶ μὲ

ἄλλα ἔργα θεάρεστα, καὶ τότε ἔχομεν μισθὸν πόλυν ὁπότεν τοιοιτοτρόπως ἐορτάζωμεν· ἄς κακοπαθήσωμεν ἐδῶ πρόσκαιρα, ἐκκόπτοντες τὰ σαρκικά μας θελήματα, διὰ νὰ γένωμεν τῶν Μαρτύρων συμμετοχοί, νὰ λάβωμεν ἴσον μισθὸν μὲ τοὺς Μάρτυρας, εἰδὲ νικηθοῦμεν ἀπὸ τὰ σαρκικά πάθη καὶ πέσομεν, εἶναι σχεδὸν τόσον ἁμάρτημα, ὡς περ νὰ ἐπροσκυνούσαμεν τὰ ἀναίσθητα εἶδωλα· νίκησον λοιπὸν τὰ πάθη καὶ ἐλαττώματα ἄνθρωπε, νὰ γένῃς Μάρτυς εἰς τὴν προαίρεσιν χωρίς νὰ χύσῃς τὸ αἷμά σου, τουτέστιν ὁπότεν τινὰς σὲ ὑβρίσῃ, ἢ ἀδικήσῃ, ἢ δείρῃ σε, μακροθύμησον, καὶ ὑπομεινον τὴν ὕβριν διὰ τὸν Κύριον, διὰ νὰ τιμηθῇς ὑπ' αὐτοῦ αἰῶνια. Εἰ δὲ καὶ θυμωθῇς καὶ ἀποδώσῃς τῷ πταίσαντί σοι κακόν, περισσότερον, ἔγινες παραβάτης τῆς παραγγελίας τοῦ Χριστοῦ λέγοντος, ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ἀγαπάτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, καὶ σχεδὸν ἐπροσκήνησες τὸν Ἄρεα· τὸ αὐτὸ γίνεται καὶ εἰς τὰ ἐπίλοιπα πάθη καὶ ἁμαρτήματα, δηλαδή ἐὰν ὁ ἐχθρὸς τῶν ψυχῶν διάβολος σὲ παρακινεῖ νὰ πορνεύσῃς, καὶ σὺ ἐναντιωθῇς ἀνδρείως μὲ προσευχάς καὶ νηστείας καὶ δάκρυα, νὰ νικήσῃς τῆς σαρκὸς το σκάνδαλον, λογίζεσαι Μάρτυς τῆς σωφροσύνης κατὰ ἀλήθειαν, εἰδὲ καὶ πορνεύσῃς, ἐπροσκήνησες τῆς μιαρᾶς Ἀφροδίτης τὸ εἶδωλον, ἐὰν μεθύσῃς, ἐθυσιάσῃς τὸν Διόνυσον. Ἐὰν βλασφημήσῃς, ἢ κάμῃς ὄρκον ψεύματα, ἀρνητὴς λογίζεσαι, ἐὰν εἴσαι φιλάργυρος καὶ ἄσπλαγχνος, καὶ δὲν συμπονεῖς τοὺς πένητας εἰς τὴν ἀνάγκην τους, ἀλλ' αὐτοὶ μὲν πεινοῦν, καὶ παγώνουσιν ἀπὸ τὴν γύμνωσιν, σὺ δὲ φυλάττεις εἰς τὸ σεντοῦκι τὰ χρήματα, καὶ τὰ προσκυνᾷς ὡς εἶδωλα, εἰδωλολάτρης κατὰ τὸν Ἀπόστολον λογίζεσαι. Στοχάσου λοιπὸν Χριστιανέ, ὅτι ὅταν δανείζῃς τὸν χρεῖαν ἔχοντα, καὶ ἐλεῇς τοὺς ἀδελφοὺς τοῦ Χριστοῦ μὲ ἰλαρότητα, θέλει σὲ τὰ ἀποδώσει ὁ Δεσπότης Χριστὸς εἰς τὴν φοβερὰν ἐκείνην ἡμέραν τῆς κρίσεως μυριοπλάσια, νὰ συναγάλλεσαι μὲ τοὺς Ἁγίους πάντας αἰῶνια, εἰς τὴν Βασιλείαν τὴν Οὐράνιον· εἰδὲ καὶ φανῇς ἄσπλαγχνος, καταχωινῶν καὶ φυλάττων τὰ χρήματα, σοῦ ἀποθάνοντος τὰ πέρουν ἄλλοι, καὶ ἐσὺ τρισάθλιε κληρονομεῖς τὴν γέενναν τοῦ πυρός, καὶ συμφλέγεσαι αἰωνίως, καθὼς καὶ ὁ Εὐαγγελικὸς ἐκεῖνος πλούσιος ὡς ἀνελεήμων, καὶ

ἄσπλαγχνος καὶ φυλάργυρος, ὅσοι λοιπὸν εἴστε πλούσιοι σπεύρετε εἰς τὰς κοιλίας τῶν πενήτων τὸν πλοῦτον, διὰ τὸ ἐσοδιάσετε εἰς τὴν Οὐράνιον ἀποθήκην, τὸ εὐφραίνεσθε πάντοτε, καὶ ὅσοι πανηγυρίζετε, τὰς μνήμας τῶν Ἁγίων, μὴ προσκαλῆτε πλουσίους εἰς τὴν τράπεζαν, ἀλλὰ πτωχοὺς καὶ ἀναπήρους, διὰ τὸ οἱ πλούσιοι σὰς φιλεύουσι· πάλιν ἀμοιβαίως αὖριον, καὶ ἀνταμείβεσθε, καὶ δὲν σὰς γνωρίζουν καμμίαν χάριν οἱ Ἅγιοι, ἀμὴ ὅταν χορτάσητε πτωχοὺς, σὰς ἀνταμείβει τὴν χάριν πλουσιοπάροχα ὁ πανάγαθος Κύριος, καὶ ἐδῶ εἰς τὴν πρόσκαιρον ζωὴν, καὶ ἐκεῖ εἰς τὴν μέλλουσαν, χαριζόμενος ὑμῖν τὴν Οὐράνιον αὐτοῦ Βασιλείαν, ἧς γένοιτο πάντας ἡμᾶς ἐπιτυχεῖν. Ἀμήν.

ΤΕΛΟΣ

Ἐν σελίδι 13 στ. 7ος μετὰ τὸ (ἐν Μοσχόπολει 1740) ἀναγνωστέον :

Ὁμοίως διεσκεύασεν τὴν Ἀκολουθίαν τοῦ Ἁγίου Κλήμεντος ἀρχιεπ. Ἀχριδῶν «ἐν Μοσχόπολει 1742».

(πρβλ. Εὐλογίου Κουρίλα Γρηγόριος ὁ Ἀργυροκαστρίτης ἐν «Θεολογία» τεύχος ΚΘ σελ. 114 ὑποσ.).

Εἰς προηγουμένην σημειώσιν τοῦ παρόντος τεύχους (σελ. 15), ἀναφέρω ὅτι ὁ ἐν Μεσσήνῃ Δ. Γούνας ἐδημοσίευσεν (ἐν Καλίμας 1902) τὸν βίον τοῦ Ἁγίου με λεπτομερείας μὴ ἀναφερομένας ἐν τῇ βιογραφίᾳ τῶν γνωστῶν ἐκδόσεων, ἥτοι ὅτι ὁ Ἅγιος ἤθλησεν ἐπὶ Ἰσαύρου Λέοντος, καὶ ὅτι ὁ τάφος του δείκνυται ἐν τῷ χωρίῳ Τουμπασλάο Καρδίτσης. Ἵνα διευκρινίσω ταῦτα ἔγραψα εἰς τὸν ἐν Καλίμας Αἰδ. Οἰκονόμον κ. Π. Τσίχλην ὅστις με ἐπληροφόρησεν ὅτι ἀπὸ ἐτῶν ἀπέθανεν ὁ ἐκδότης Δ. Γούνας καὶ συνεπῶς ἄγνωστον τυγχάνει ἐκ ποίας πηγῆς εἶχε τὰς ἀνέγραψε πληροφορίας. Ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐκδόσει ἀναγράφονται καὶ νεώτερα θαύματα τοῦ Ἁγίου καὶ παραπέμπει εἰς Ἐφημερίδα Ἀθηνῶν «Πρωϊνὴν» (2 Ἰουνίου 1910).

Ὁ ἴδιος ἐκδότης ἀναγνώσας ἐν τῇ ἐντύπῳ ἀκολουθίᾳ ὅτι ταύτην διεσκεύασεν ὁ ἀρχιμ. Ἰωσήφ, ὑπέλαβεν τοῦτον ὡς τὸν Ἐπίσκοπον Ἀνδρούσης κατὰ τὸν Ἱερὸν Ἀγῶνα καὶ μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν Μεσσήνης Ἰωσήφ, οὗ ἡ προτομὴ κοσμεῖ τὴν πλατεῖαν τοῦ ἐν Μεσσήνῃ Ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Προδρόμου, (περὶ Ἰωσήφ Ἀνδρούσης ἴδε τὸ ἐμὸν πόνημα Ἀθ. 1907).